

העולם הזה

קומנדו

מול

חברון

**ספור
השער:**

**דני
קיי**

מספר 968
כ"ב אייר תשט"ז
3. 5. 1956
המחיר 350 פ"ר

העורך הראשי:
אורי אבנרי

ראש המערכת:
שלום כחן

עורכת ראשית:
דוב איתן, אורי מלש

עורך כיתוב:
סילבי קשת

הכתב הראשי:
שרה הרניל

עורך תבנית:
מחרון צור

צלם המערכת:
יחזקה זעירא

חברי המערכת:

ישראל ביכר, ניצח נבי, איתן נבירון, לילי גליי, רודי הורוביץ, רותי ורד, רני זוהר, אברהם זרמון, עוסקר טאובר, משה לשם, אביב סטן, עמוס קינו, שלמה קרו, אלי הכור.

הציר הראשי: עורך דפוס: מנהל מעבדה: שמואל ברנר, אריה אריאל, נתן רחן

העתון הנקרא ביותר במדינה

2.6 י"ב

הרצוצים התכנסו בשמיכות ונקרו. הם למדו להבין מה זה יום עבודה בשדה. רק פעמיים הוטרחו מכוונת הכתיבה. בי אחד הערכים החליטו חברי ועדת התרבות של המשק לערוך משפט ציבורי נגד העולם הזה ומסרו כתבי אישום, בעל ארבעה סעיפים. אך לא לשוא כיסו חברי מערכת זו את משפטי קסטנר ועמוס בר-וריון. מיד התיישבו ליד המכונה, חיברו 400 שאלות לקטגוריה, לפי מיטב הכללים של סגנון תמיר. אלא שהמשפט לא נתקיים, בגלל חוסר האפשרות של התביעה להתכונן לו כראוי.

היצירה הספרותית השניה היתה סקטש, אותו הציגו חברי המערכת בערב האחרון, בו ערכו חברי המשק סמינר פרידה למת נדבים. הנושא היה שיטת העבודה במערכת, ואני מקהה שחברי המקום לא התיחסו אליו

כשנטלת לידך את הגליון האחרון של העולם הזה לא ידעת, מן הסתם, שאתה מחזיק בידך קיבוץ של השומרה העירי של עתון השגועני צץ כשהזמן העורך ה ראשי להרצות על עניינים ערביים במשק להב, קיבוץ של השומרה העירי השוכן מצפון לבאר-שבע. מן הון להון התגלגלה השיחה לענייני העולם הזה, ובסוף הציע גימכה שכל המערכת תבוא לעבוד שבוע במשק.

כששמענו על זה חיינו כולנו, כי מובן מאליו שהצעה כזאת אינה בתיבוצה. גם בי שבוע רגיל נזמה שחסרים יום-יומיים כדי להשלים את הגליון. החברים עובדים שעות נוספות בלתי-ספורות ומזוהרים על שבתות. ומי שמע פעם על עתון היוצא ללא מערכת? אולם אין רעיון יותר מדי מטרף במערכת זו. ההצעה חזרה וביצבה בשיחות, ולבסוף הוחלט על שולחן ישיבת המערכת להזדמנים מדוקדק, שהיה צריך לאפשר לכל חברי המערכת המרכזיים להעדר שבוע ימים מן העבודה, מבלי שיקרה נזק. היתה רק דרושה תקופת-הכנה של חודש וחצי.

המועד הקבוע הגיע לפני שבועיים וחצי. הכל היה מיכן, מועד היציאה נקבע ליום הרשמי, אחרי ישיבת המערכת השבועית. אולם 32 שעות לפני כן התקופה הפידיאון את מוסד הילדים של שפירא, סכנת המלחמה הפכה למוחשית. חברי המערכת פוזרו מיד ברחבי הדרום, והיציאה נדחתה לשבוע.

לפני שבוע וחצי, שוב ביום ששי, העמיסו חברי המערכת את עצמם על הגיפים, מצוי ידדים בשמיכות, כובעי-טמבל וטבלות שוקולד, והפליגו להרי חברון. רק אני נשארת בתל-אביב, כדי להבטיח את העורך (ואת הופעת העתון). היתה זאת הפעם היחידה ששרר שקט גמור במשרדי המערכת, היוםים לרוב להע-תקה קולנועית של בית-משוגעים. אפילו ה-שליח, לוי לוי, היה בין היוצאים.

★ ★ ★

חברי המערכת לא התעקשו לעבוד בבי צורים. להיפך, הם השתדלו להשתלב בכל ענפי המשק, לראות כמה עוסקים החברים בחיי יומיום וכיצד דופק עסק מסוג זה ששמו קיבוץ. אמנם, לרגל עבודתם, שהם בשנים האחרונות מולת פעמים במשקים שר-נים ליוסיוויים. אולם הם ידעו כי רק מי שעובד במשק ממש יכול להתחיל להבין ולחוש את ההוי האמיתי של חברה זו.

שני חברים לא היו זקוקים לתקופת-תמחות. אורי סלע, ליד דגניה ב', השתלט מיד על מערכת החשמל, ואמריקה יור-תר קיבוצניק מן הקיבוצניקים עצמם. שלום כחן, לשעבר חבר משק נחשונים של השומרה הצעיר בגג, התמנה אף הוא בשטח ובחדר האוכל. שאר העבודות: כיבוש חצי, הובלת חציר, עבודה בתפוזות חיסה, בוקרית, הכ-טחת הטרקטורים והצאן לאורך הגבול, שמירה כלילה, ביצורים ועבודת קוממנה.

★ ★ ★

ברוב אופטימיותם לקחו עצמם החברים שתי מכוניות-כתיבה, בחשבם שאולי יוכלו לרשום כמה שורות אחרי יום-העבודה. אולם גם בערכים התכנסו באבק, שעה שהחברים

מכתבים

עד ימין ועד שמאל

מאמר העורך (העולם הזה 967) הקורא למדיניות ניטרליסטית נכתב כנראה תחת רושם הצי-הרת מולוטוב, כי רוסיה מעוניינת לשמור על השלום במרחב. אילו נכתב לפני ששישבע שנים, ואילו שעז לו מנהיג ישראל כבר אז, יתכן ש-מבחנו לא היה נרוע ומסוכן כפי שהינו כיום. אבל מוטב מאוחר מאשר לעולם לא!

דוד פרוינד, הרצליה
ניטרליזם? בהחלט! כי גם אלה וגם אלה שוני-אים אותנו! מרוע נצמד באחד מהם?
שמואל כהן, תל-אביב
מטוסי האילושין והמינים, הצוללות והטנקים נשלחו לדרום המצרי לא בפקודתו של האשכנזי-סטאלין, שפחיל חייו קופח מזה שלוש שנים, אלא בפקודתם של האדונים בולגני-הרושני-צ'י-מיקויאן... כל המאמץ כי הרוסים עומדים כיום, או עללים אי-פעם לתרום מהלכם להשכנת שלום בינינו וביני הערבים, חולה מסוכן הוא ברוחו. לכל הפחות, נביא שקר הוא.

יחזקיה הלל, ירושלים
נל של מהצית מיליון יהודים מוכיפים היה מוסף למדינתנו בזה יציאה ומנו במידה גדולה בהרבה מאשר כל העסקים המערביים המשעב-דים. על כן יש ליצור תנאים מדיניים להנשמת המבצע החיוני הזה. מדיניות של ריקנות פעיל, יחס קונסטרוקטיבי כלפי המיעוט הערבי בארץ והפסקת האלימות האנטי-סיומניסטית ואנטי-סיו-בייטית יסללו את המסילה בה תנהר עליית ישר-ענתו.

יוסף לווינגר, קרית ים
הצרה היא שנים הניטרליסטים מאורגנים במחנה משלהם. והם אינם רוצים בנו כל כך...
חנה דורון, חולון

עסק מובן מאדיו

שיחק לי מולי והשנתי המנה לבמת הכבוד של מיצער יום העצמאות כחיפה (העולם הזה 966). לידו ישבו כמה נספחים צבאיים זרים שעקבו בעניין אחר הצועדים, ואילו הישראלים קיבלו את כל העסק כדבר מובן מאדיו... אילו הייתי ראש הממשלה, הייתי מוכן להזנות מיוחדות למשקיעים צבאיים משבע מדינות ערב שיכואו ויחוו במיצער ויבינו גם הם כי מדינת ישראל היא עסק מובן מאדיו, שלא כדאי לחשוב על חיסולו.

יוחנן ברמן, תל-אביב
רציתי לשמוח ולא יכולתי: לא הנשתי עצמי שותף לצלחת החנונים. ההרתי בשנתיים הקור-מות. עת היתה' במצב הכן, ההתק אישם כדרום. מהשכונת הובילוני לחשוב על כל אותם אשר בוכות חיים אנו בשקט ושמים כל שנה... חזרתי למחנה הרבה לפני שחברי שבו וחדר כדי להרהרים נתקלתי בחוברת ישנה של תפריס,

אבנרי (במרוצה), סלע (בחישוב), כחן (בחציר) ותבור (בביצורים)

יותר מדי בריציות. המכונית החלו מטרטורות מיד עם שוב החברים למערכת בערב שבת. הם היו, כמובן, גדושים רשמים. חוז מזה חזרו משוטטותם לחלוטין שמרכז העולם הוא במשק להב, 16 קילומטרים מצפון לבאר-שבע.

לי נראה זה קצת מוגזם. האמת היא שמשק להב (המופיע במפה שלך בשם ציקלג) הוא רק מרכז הארץ. הוא רחוק במידה שווה כי-דיק, בקו האוויר, מן ומאילת.

זר איאן

רת העיר העתיקה מרוע אין כותבים על קומין האנשים הצעירים אשר עשו היסטוריה מרוע אין מספרים על הילדים בני ה-14, אשר עמדו מול צבאו הסדיר של נלאמן האם מפני שמפקד דם היה איש אנלין.

למען הריוק: לא הייתי מושב העיר העתיקה וכן לא לחמתי בעיר העתיקה.

א. אבנרי, ירושלים
כפי הנראה, הנכם מתכוונים לעשות שינויים בהתנהלות העיתון, שכן בתמונה חוסן נכרי, מתוך מיצער העצמאות, נושא ים החיילים את הנשק ביד ימין. נסו נא קודם על בשרכם ותוכחו אם שינוי זה רצוי הוא.

צפורה גרובר, תל-אביב
הנייר הינו, מטבעו, סובלני הרבה יותר מן הרסני. עורך התבנית ימצא את הדבר לי-מסרות גרפיות.

ילד למכירה
סיפור של משה חדר (העולם הזה 967), שר-צה למכור את בנו שטרם נולד, יזעזע אותי לחי-לוטין. היתכן שבמדינה נאורה כשלנו יורק אדם למעשה כזה כי אין לו מה להפנים את משי-פחתו?

שולמית כהן, חיפה
אני, וכן לבטח אלפי קוראים אחרים, מוכן-לאמין את כל משפחת חרד...

יצחק ביגה, ירושלים
הטרנדית האיומה שוב העמידה לפנינו את השאלה: האם אנו רוצים כאן ערבים-עדרים של ילדים חמריכל או ילדים מעטים, אשר הוריהם יוכלו להקדיש להם את הכל בשטח החינוך. הקיום והפיתוח הגופני

ד"ר ליוה לוין, חיפה
הייתי רוצה לשמוע את דעתו של כבוד ראש הממשלה, המבקש כל-כך לעודד את הילודה! נחמה שושנה, 19

הגורמים של אחרים

כאשר פירסמתם את סידרת הגילויים שלכם על משתמטי קרן המון (העולם הזה 965-966) נראה שמחתי שאותן עלוקות המוצאות את דם המדינה הוצנו באור הכולן. אבל ירעתי גם שה-סוף יהיה לא טוב... לצערך, צדקתך, העשירים לא נתנו ועתה מסילת הממשלה יתב מנן, שיר-כל בעיני על ששונתי העם.

דן ירון, רמת יצחק
מתקדדי המדינה לתת לאזרחיה את השירותים שהם זכאים להם, וכראש וראשונה... במשחן. לצורך זה, הרשות והחובה בידה לנכות בצורות שונות מסים מאזרחיה (אולם) כל זמן שלכל שר ופקיד נבזה ובינוני במדינה הזאת ישנה מכונית צמודה על חשבון העם כל זמן ששר האוצר נר בידה שעלתה לי, כמשלם מסים, 10 אלף ל"י, כל זמן שנופים ממחלתיים וציר-בורים משקיעים מיליונים בבנייני פאר ענקיים, כל זמן ששופעל ושכיר משלמים אחוז עצום מהכ-נסותיהם המועטות במסים — אין שום מקום להטיל על העם מס נוסף.

כששר האוצר יסע באוטובוס ובניין האוצר ישכון בצדק, או אבין שתקציב המדינה בנוי בצורה הכונה ואמן בלב שלם את כל משכורתיו כמס מנן. אין לנו צורך במנהיגים אשר כל חזרתו היא לדרק את התורה — של אחריה! ראובן וכסטר, ירושלים

הרחבת המרחב

הדומה של אופירה ארז, צברית 96, (העולם הזה 967) שהפכה את נציגת מצרים לירידה גלי-הבת, מראה על פתרון אפשרי לבעיית החיסום בינינו לבין שכנינו. כי מסתבר שברנע שיהודאי יוצא לחוץ-לארץ, הוא מיד מצליח להתייחד עם ערבים, על כן, שמה נצא כולנו לחוץ-לארץ ונשם נעדרו נשף ריקוריבסן וזהרה, של אחריה! נמאל עבר אלינאצר, דוד בן-גוריון ותחיה קארי וקהל

אליהו חסין, פתח-תקוה

ריח שד בבנון

כראתי מכתב תחת הכותרת, "בניין עקרוני" בחתימת א. א. (העולם הזה 966) המשמיציני וקורא לקוני למרד כי, עבוד מקרה שלא ידוע לי כלל וכלל.

מינהיג במקרים כאלו אף בלילות ובנשם, במ-שך 24 שנות עבודתי (חוזי משכנות וחנים) הוא ההגה במכתב שם וההזכרות תכוננה לזה.

בועז איזנברג, נט-ציונה
על ספר מה ובאיון רשות, ללא כל בירור עם מר איזנברג, הנכם מסיקים שכדאי להמנע מלקי-נות דלק בתנות רק משום שמר א. א. טפל עליו האשמה בה מנוחת. לידיתכם, מר איזנברג מעולם לא נמנע מלפתוח את חנותו אחרי שעות העבודה הרגילות בימות השבוע ובמבואר שבי-תות כדי לספק דלק לכל מכוניות שנשארה תקו-עה בכמה מקרים. אף לא תמורה.

אם באמת נתקע פעם א. א. ללא דלק ובא-לבקש ממר איזנברג שישקף לו דלק, בוא! היה זה לא במבואר שבת אלא בתוך השבת, ומר איזנברג, כיצור חי, לעולם לא יסתח אף עסקו בשבת. אולם, וזהו הרושם שלי, המכתב של אותו א. א. נראה לי להיות עשוי ומעשה נגונה ממנו דיה השמצה של תחנת בניון-מתי-חדה.

יהודה לבנון, ירושלים
לאור חומרת ההאשמה חקרת המערכת את המקרה הנידון. הוברר לה בלי צל של ספק כי מר איזנברג סירב לצאת אחרי צאת השבת מביתו ולהשיג דלק לקונית בתחנה שליד ביי-תו, בטענה מתמחה שהוא מטרב באופן עקרוני למכור בניון לאנשים שנסעו בשבת. העקרה הנידון קרה בליל התקפת הפידיאון, לאדם הידוע בציבור ואשר חזר אותו לילה מסורב בטחוני בישובי הספר.

ימים בשנה — אנשים מובחרים לביצוע משי-
מה התובעת אומץ לב ורוח הקרבה מעל לצו
התפקיד ומעבר לתביעת החובה.

ל פי המפה, שוכן להב בקרבת הגבול.
גדר המשק מרוחקת כמה מאות מטרים
משורת האבנים הלכניות. אולם הגדרה זו
אינה מדויקת.

קיבוץ להב הוא הגבול.
כי גבולה האמיתי של מדינת ישראל אינו
קו על המפה, גם לא שורה של אבנים. אין
הוא גם המקום בו מסיירים, לעתים, הג'יפים
הזרזים של צה"ל. מדינת ישראל נגמרת
במקום בו חרש הטרקטור את התלם האחרון,
במקום בו מחזיקים הבוקרים, הרועים ו-
הפלחים בשטח יומיים ושעה שעה.
זוהי הביולגריה, השומרת (בתמונה מ-
שמאל) על גדר המשק ועל חדר המשפחה
שלה, שומרת למעשה על גבול המדינה. מר-
סקה הנהג, המעמס את החציר על מכוניתו
(בתמונה מימין) מעביר למעשה תחמושת
חיונית למוצב הגנתי. אפילו רם, הסוס ה-
חום והעצלן של המשק, מבטיח, מבלי לדעת
זאת, את בטחון המדינה.

לאורך 15 קילומטרים מוריקים ומצהיבים
של חיטה, שעורה, בקיה ומרעה, אשר אף
דונם אחד מהם אינו נמצא מעבר לטוח של
יריקה או מבט מאבני הסימון הלבנות, מ-
החיים שדות קיבוץ להב את גבול ישראל.

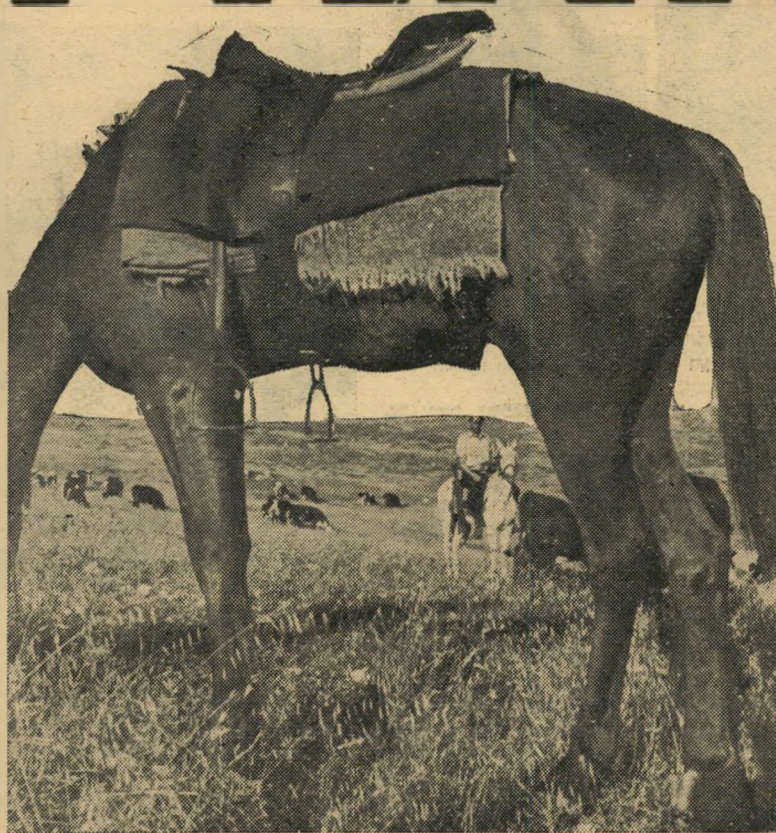
הו גבול עתיק יומין. להב הוא, לפי
המשוער, צקלג העתיקה, אותה מסר
אכיש מלך גת הפלישתי לדוד בן-ישי, למען
יבטיח את שפלת פלשת מפני הישראלים ש-
שכנו אז בהרי חברון ומפני העמלקים ש-
פשטו מארץ הנגב.

בין הר לשפלה, בין יהודה לנגב, בין כפ-
רים ערביים לשבטי הבדואים, באחת הנקודות
המבודדות ביותר של המדינה, עובדים, צו-
חקים, ישנים ושוברים בני חברת נוער ש-
הגבול טבוע בדמם.

השבוע התנדבו רבבות בני-העיר לבצר את הספר. כך הכירו בפעם הראשונה את עשרות משלטי-
העבודה במקומות שונים בארץ. שהם הקו הראשון של המדינה מול אויביה, ואשר אחד מהם הוא

קוֹמִיאָנְדוֹ

ב אחד הימים באוגוסט, 1952, לקח
עם ישראל כמה עשרות נערים ונערות,
בני 17 ו-18, הוביל אותם לנקודה עזובה
אישם מצפון לבאר-שבע, והציב אותם על
הגבול החשוף ביותר של המדינה.

לא היתה זו יחידה צבאית; תפקידה היה
אורחי בהחלט: לישב נקודה זו של שממה.
בגמר החגיגות והנאוים, חזרו האורחים
כלעומת שבאו. במקום נשארו הנערים, רובם
צברים מבני קרית-חיים, פתחתקו ורחובות,
חלקם בני חברת-נוער מיוצאי הונגריה.
הכביש הקרוב ביותר היה במרחק של 14
קילומטרים. היה צורך לספס על התל הסמוך
כדי לראות מרחוק את האורות של נקודת
ההתישבות הקרובה ביותר. כאילו היה זה
דבר מובן מאליו טענו הנערים את רוביהם
וניגשו לעבודה.

הם חילקו את התפקידים: מזכיר, מרכז
משק, אחראי לבטחון, אחראי ליחסים עם
הערבים השכנים, חצרן, פלחים, סבחיית,
קומנרית.

מאז, עברו ארבע שנים. הנערים התבגרו.
המתנדבים הבאים לעזור למשק רואים לפניהם
חבורה של גברים מוצקים. הם לא יעלו על
דעתם כי דודיק המוכתר, אברהם הסולידני,
פרויקה המרצין, אינם אלא צעירים בגיל בו
חבריהם בעיר מתחבטים עדיין בבעיה אם
לראות את גארי קופר במערב הפרוע או
את וואן ג'ונסון בסרט מלחמתי.

במשק להב כמעט אין מציגים סרטים כלל.
החיים מספקים לחבריו בשפע עלילות מל-
חמה וחיות המערב הפרוע, למעלה מן ה-
מבוקש והרצוי. כי משק להב הוא חבורה
מלוכדת בשורות של 24 שעות ליממה, 365

מִלֹּל חֲבֵרִיו

מסביב למשק, על עמודי-חשמל, עמדו החסידות. חסידה אחת על כל עמוד, כסדר מופתי. באפולונית הערב המתגברת, דמו לשורת פסלים דוממים של מקדש עתיק.

צילילי פסנתר ריחפו באוויר, הם באו ממכ"שיר-הקלטה בחדר-האוכל, ליוו את הופעת להקת המחול הקאמרי של נעמי אליסקובה. שם ישבו החברים, שורות-שורות, על ספסלים שכובים, אפשר היה להבחין בראשיהם, מבעד לחלונות המוארים של האולם.

שמוליק שכב על הארץ, ליד המקלע. ה"כלי היה טעון, דרוך ונצור, מוכן לפלוט תוך עשירית של שניה צורורות של מתכת. לועו היה מופנה אל נקודת התורפה שבגדר, שמו"ל היה מכורבל בסודר ובשיגול, מתכונן אל תוך האפילה, מקשיב לכל רחש.

תוך החצר נשמע רחש. דמיונות אפיר לות נעו בין המיכנים. הן נעו לאורך הגדר, נקלעו מדי פעם לתוך סילוני האור של האורות הגדר. שמוליק הכיר אותם. היו אלה פרות עדר הבקר, הפורצות מדי לילה מ"תוך המחסומים, נעות כאות נפשו ללעוס עוד ועוד מהמתכבן. למתנדבים, ששמרו כאן בפעם הראשונה, נראתה כל פרה כדמות חשוד, דה, המנסה להתגנב אל המשק. כמעט ופתחו באש.

עד כה טרם ניסה מישהו לחדור אל תוך המשק למטרת שוד או גניבה. אולם מדי פעם נתגלו בבוקר סימנים שהעידו שבילילה ביקרו חיריים מירדן בסביבה. פעם מצאו פירצה חתוכה בגדר, פעם אחת הרגישו בהם כשי הם עוקבים מבחוץ אחר חילופי המשמרות ב"משק. פיצוץ צינור המים, לפני שלושה שבועות, היתה ההתנכלות הראשונה לרכוש ה"משק במשך כל ארבע שנות קיומו.

שמוליק היה חשדני ומתוח. למ"רות שהיה עייף למדי, אחרי שבוע של עבודה, היו חושיו ערים. מדי פעם, כשהיה מרגיש כיצד הכרתו מתכהה ועיניו

לית, היטו אותם בחומר מסרית, ושכבו ל"שון בחוץ.

יום העליה הרשמי. נאמו של מאיר יערי: "מפרש בודד מלבין בים אבק פורה... מגי"חם צנור גדול למי הירקון, אך זרם החל"ציות זורם בקילות דק". הערבים מהסביבה הביאו תרנגולת חיה, בעל-חתי הראשון במ"שק.

אחר-כך בא דודיק עם שני כלבים, גורי וצירי, והיתה סכנה רצינית שיהיו במקום יותר כלבים מאשר בני-אדם. כל הכלבים הערביים מעבר לגבול כאן. הם הריחו שה"גיצו כלבים מגזע חדש.

הגבול, המפריד בין בני-אדם, לא היה קיים לגבי הכלבים. יתכן שהם הגיינים יו"ת.

ישהו מן המתנדבים בא להחליף את שמוליק ליד המקלע. הוא ערך סיור קצר בין המכנים של בעלי-החיים, נכנס ל"בית-האימון בו התחממו האפרוחים כשהם מבוטלים בקבוצות גדולות. הם עלולים להיח"נק בצורה כזאת, שמוליק פיוזם בזירות.

בחדות נכנס לחדר-האוכל. שם חיכתה לו אשתו, זיוה הבולגרית. שם חיכתה לו גם מנה אדירה של ציפ"ס וביצים, ספל קפה ש"חור וריחני. משבר-השינה חולף. אומרים שיש חברים המתנדבים לשמירה במיוחד כדי לזכות בארוחת-מלכים זו.

שמואל אכל, שוחח מעט עם זיוה, יצא להחליף את השומר ליד עמדה, כדי שזה יוכל לאכול. תחול המשק התגנב אליו בקול חפני. הוא ליטף אותו משך שעה ארוכה, בהיסח הדעת, מבלי להרפות במבטו מקו הרקיע.

שמוליק היה רחובותי, הרחובותים הם מעט קטן במשק, אולם השפעתם גור"לה בני קרית-חיים ופתח-תקוה, המהווים את הרוב, קלילים יותר. הם מעוניינים פחות בעסקים פוליטיים ורעיוניים. הם "משקיס"טים", אנשים שעיקר דאגתם למשק עצמו. לכן תרמו למשק את מרכיב-המשק, פרויקה.

הרחובותים גדלו בקו השומר הצעיר שהיה קנאי מאין כמוהו לכל מצות התנועה. הם כבדים יותר, שמרניים יותר. בניגוד למש"קיסטים, הם שמים את הגוש על יחסי-הכרות

אחיו של מוטה נהרג במלחמה. מאז הפך בית ההורים לבית-נכנת, מוקדש לזכרו. ה"אב לקה במחלת-לב, שכב בבית-החולים. ל"יד מיטת אביו הכיר מוטה את אלישבע ה"גייגית הצעירות, נכנס עמה כעבור חודש"יים לחדר-משפחה. מה לא עושים כשביל ההורים" התלוצץ.

באותו מוצאי-שבת ארוך לקח מוטה את המכונית, כדי לבקר את אביו עוד בערב. בדרך פגעו בו כדורי הפיזיק. פצוץ קשה יצא מן הקבינה, רץ המום לעבר המרצחים. הם קטלו אותו בצרור נוסף. הוא נשאר מו"טל ליד המכונית ההרוסה.

לי מושים זימזם שמוליק את המנגינה ששר במסיבה, כליל הסדר האחרון. "שלוש מכוניות, שני עדרים, אחד להב, קי"בזוך להב, קיבזוך להב, שבשמיים ובארץ..."

עכשיו נשארו רק שתי מכוניות. איש לא העז לספר לאבא של מוטה על האסון. חששו מפני מחלת-הלב בסוף קיבל הרומא את ה"תפקיד על עצמו.

חברתו של מוטה נשארה בבית-החולים קפלה. ככלל, יש קשר אמיץ בין בית-החולים והמשק. מאז לומדת שם אחת מבנות הקיבוץ, הפך המקום לשטח-צייד לרחיקי להב. כשיצא"אים העירה לראות הצנה, נעצרים ליד קפלה ומעמיסים את האחיות על המכונית. אחד ה"פתרונות לבעית הרחוקים.

שמוליק הציץ בשעון. שלוש אחר חצות. עליו לעשות את הביקור במשק. הסבצ עוד לא היה מוכן לכך, והלילה היה שחור בדיוק כמו קודם לכן. הוא הדליק את הלוכס בדיר, כיבה את הגנרטור, עבר בין צריטי המגורים כדי להעיר את עובדי הדיר. אחר-כך כבר הי"תה רשימה ארוכה של השכמות לעובדי ה"פלחה ובעלי-החיים.

אט אט החלו הדמויות מתנועעות במשק.

שחורים. עדר עזים. אבל זה היה רחוק. "אללה! אין זמן! האיץ חריק באנשים שטרם התעוררו כראוי משנת הלילה. הוא עמד על המכונית, שדנסותיה היו שכובות על קורות עץ, כדי להרחיב את שטח ההעמ"סה. הוא קיבל את חבילת החציר שהורמה עליו, שם אותה בקפדנות בדיוק במקום ה"נכון, תוך בעיטה קטנה בברך כדי להדקה לחבילה השכנה.

היה צורך למהר. לפחות שתי הובלות עד לארוחת הבוקר, כך החליט חריק. וכשווריק מחליט, אין חכמות.

ובלת חציר יכולה להיות עבודה מ"טמטמת. לא אצל חריק. אצלו זו הרפתקה אחת גדולה, גודשת נצחונות מרוממים ומ"פלות מדכאות. כי חריק עורך מרוץ נגד עצ"מו: כמה חבילות אפשר להעביר ביום?

חריק, רקדן שרקד בפסטיבל בוורשא וה"משוגע לספורט, אינו חזק במיוחד. הוא רזה מדי. אבל כוח הרצון חשוב יותר.

המחלה דבקה במשק כולו. כשעוברת המ"שאת העמוסה הראשונה בדרך למתכן, היא נמדדת באופן תת-הכרתי על-ידי עשרות מבי"טים: אורה האקונומית במטבח, אביהו בר"פת, רבקה הקומוגרית, הכל רושמים בלבם את כמות החבילות ואת מספר ההובלה. אולי ישיג חריק היום שיא חדש?

חריק יושב, כמובן, מעל לחציר. זה עניין של כבוד. אם המכונית אינה "בנויה" כראוי, בשיטה קפדנית של שתי וערב, היא עלולה להתהפך באמצע הדרך. וזו בושה איומה ל"כל מספואניק. זה קרה לווריק רק פעם אחת בחיים, בשובל.

כל חבילה שוקלת כ-25 קילו. המטען כו"לו למעלה מתמשה טון. לא נעים להיקבר תחת מעמסה זאת. אולם חריק יושב למע"ד

התנדרבות נדירה: להקת המחול הקאמרי, בהדרכת נעמי אליסקובה, מופיעה בחדר-האוכל, ללא תשלום. זוהי תופעה נדירה. רק לעתים רחוקות מאד מגיעים אמנים למשק הניח.

לה: להפגין כלפי העולם כולו כי הוא בוטח בהחלט בכומר הטעינה שלו.

פתע נפתחת תהום פעורה במרכז המטען. מוטה הנהג חצה קו-גובה. ו"ריק מגדף חרישית. עוד קפצה כזאת, וכל העסק יתהפך. יהיה צורך להעמיס את הכל מחדש, והשיא המקוה ילך להביא. אלף ומ"אחיים חבילות צריכים להוביל היום, אף לא אחת פחות.

הצרה עם מוטה הנהג, שאפילו אי-אפשר להגיד לו כלום. צריכים להתחם אליו בכפ"פות של משי. כי מוטה אינו חבר המשק. הוא שייך לגיר-יצחק. הוא היה שם מרכז"קניות. וכך הכיר בעיר את נעמלה מלהב, שהיתה בקורס לתוספות. השניים התחתנו, אך עדיין לא ברור איפה יישארו: בגיר-יצחק או בלהב.

שני זוגות ידיים, זה לא הולך ברגל. על זה כדאי ללחום. על זה כדאי אפילו לשתוק, למרות שקשה. קשה מאד, כי גיר-יצחק הוא משק בן שבע, ולהב רק בן ארבע. מוטה מדבר מגבוה, כאחד שכבר הוביל חציר שלוש שנים לפני שחוריק העמיס את החבילה הרא"שונה. צריכים להתאפק.

אחרי הכל, מוטה בחור טוב. גם חזק.

הקשבה מתוחה: מחוץ, מוצב המשמר. בחדר-האוכל עוקבים החברים, בתום יום עבודה של 12 שעות, אחרי תנועותיה של להקת המחול. הפנים מגלות התמסרות עמוקה לאמנות.

והובות-החבר. לכן תרמו למשק את שמוליק, המוכיר, ואת אברהם, מרכז ועדת החברים. אומרים שהם רוכבים על העניינים. גם מוטה, שהיה מרכז הקניות, היה רחובותי.

מוטה, שמוליק נאנח בעל כורחו. מוטה ישב עמו על ספסל הלימודים בכתה א"ף. מוטה נולד עם ההגה ביד. אביו היה מראשו"ני גבעתי-ברנר, ואחר-כך מייסד קואופרטיב נהגים. בן 13 ידע מוטה לנהוג, ובגיל 14 לקח את התבריא במכונית להתרחץ בואדי רובין.

שמגן, שמה, זהיר, ההיפך משוויצר. זה היה מוטה הנהג. "אם אין שכל, יש בעיות", היה אומר. הוא היה הנהג היחיד בתנועה הקיבוצית שהיה מחזיר למשק את דמי-הכיס. "אלתית בבית", טען.

כבשים רבצו, והדסה הניחה להן ל" נוח מעט. היא ישבה והביטה בגבעות שממול. השד יודע איפוא עובר כאן הגבול בדיוק — והיא לבדה עם הכבשים, ורק רובה חצי-אוטומטי איתה.

על מה חושבים בשעות ארוכות אלו של שהיה כבשה? על הכל, על הבית ועל עודי, שהיא גרה עמו בחדר משפחה. על הבעיות הקטנות המתעוררות יום יום. סיפורי רכי לות מעודנים, שלם בקבוץ (ואולי דווקא בקי בוך) מוצאים להם אנשים קשובות. ועל הגבול? לא, הוא לא מפרע בכלל. ודאי שהוא קיים, ויש להציץ מדי פעם למזרח ולראות שהכל שליו ושקט בדיוק כמו בצד הזה. והכבשים מנמנמות בשדה. המון צמר. עוד שבועיים, חג הגז. ואז עושים הרועים חג גם לעצמם. טליה שלמה אוכלים לכד, רק הרועים ועובדי הירד.

אסור להן לנמנם כל כך הרבה, הן חייבות לאכול.

הדסה קמה וניסתה לעורר את העדר. הוא לא זז. היא קראה בשמותיהן של כמה כבשים פיקחיות, שיוזעות לזכור שמות ומעננים מדי הרועה. "בררררררר, ויזא! בוא... בוא... בואיי!"

היא הוציאה חתיכת לחם מעוך, הושיטה

לא כל נהג שלא שייך למשק היה משתתף, כמוהו, בהרמת החבילות, ממש בהתנדבות.

★ ★ ★

קצב נזכר וחולדף. שכבה שניה, שלי (שית, רביעית. שניים מרימים את החביל לוח מלמטה, בתנועות מדויקות של הקל- שונים, תוך חישוב אוטומטי של מרכזי-כור בד. חריק תופס אותן כרגע המכריע, מעיף אותן קדימה.

הוא מסדר את החבילות, שוקל תוך כדי כך כל חבילה. אם החבילה כבדה ודחוסה, שושטת הרגשה חמה בלבו. חבילה כזאת תי שמר יותר טוב, תשמש מזון טוב יותר לח יות. כשבאות כמה חבילות קלות, שאינן קשר רות כהלכה, מרגיש חריק צביטה בלב. מי עבד אתמול בכיבוש? גועל נפש חכו שני פגש במקלחת. בערב, הסקרות ממש.

לאט לאט התרחקה המשאית מן הגבול. מה שבטוח בטוח. אף אחד לא ילך לגנוב חבילות כבדות. אבל לפני שנה היו איזה אלף חבילות בשדה, ויום אחד נמצאו בלי החוטים שקשרו אותן. חוטי הפשתן קלים. אפשר ל- עשות מהם חבלים.

הקצב טוב. אם זה ימשך ככה, יעברו את השיא של שלשום. זה טוב. מי יודע? יכול לרדת גשם ולהפוך את החציר לקש, כמו ש- קרה לפני שבועיים.

חבילה אחת התפוררה. סניו של חריק מת- קדרות. אי אפשר להציל את החבילה. המכבש לא יחזור לכאן. צריכים לדבר עם אברהם כקשר עם צורת הכיבוש.

★ ★ ★

ארוחת הבוקר גילה וורוויק פנים מוכרות: ערי הבלונדי, העובד כשליח בקן התנועה החינוכית בתל-אביב. ערי הוא משוגע למוסיקה, לכן נתנו לו את האפשרות לפתח את כשרונו בעיר. חזן מזה הוא משר גע להובלת חציר. אפשר לגייס אותו מיד.

עם האחרים זה יהיה יותר קשה. וורוויק נטפל לכמה מהאנשים שהסתובבו בסל: "שמע, סידרו אותך אחרי הצהריים בחציר!" אבל החבריא לא נולדו היום, מתחילים לכרה, חריק מחייך חיוך מאונס.

עוד חבילה ועוד חבילה. הידיים היו אור מות מרוב נשיאה. "היי הופ! היי הופ!" הי מוז חדר מבעד לחולצה, נדבק לגוף, גירר. שכבת אבק כיסתה את הפנים. פה ושם הר פיעו כתמידם על זרועות המעמיסים הבלתי מאומנים. הם חשבו כבר על המקלחת.

אבל חריק לא היה עייף. "גכון שלא איכ פת לכם עוד הובלה?" הוא המריץ. איש לא הודה שזה איכפת לו. חוץ מזה נדבכו גם הם בקדחת החציר. העיקר שיוכלו לשבת ב- ערב בחוריהאובל. למרוח ריבה על פרוסת לחם, להעיר דרך אגב: "עשינו היום אלף ארבע מאות. זה הלך כמו כלום."

★ ★ ★

בוקר התקדם. התחיל להיות חם. העירה היפה, מוצקת הגוף, שהלכה ב- ראש העדר כמעט לא שמה לב לכך. היא הי תה רגילה.

עוד מרחוק הרגישו הכבשים בריח המים. הן ראו את המיכל שעמד בראש הגבעה, מיכנה בודד בלב משטחים צהובי גון, והגי בירו את קצב ההליכה. הכבשים ההולכות בראש פסקו מללחץ שרידי גבעולים וירק ופתחו במרוצה, דהרה שגעוניות של מאות כבשים עמוסי צמר.

סביב השוקת שליד המיכל הצטופפו ה- כבשים, דחפו זו את זו ופעו בקולי קולות. הדסה דחפה אותן, פינתה לה דרך אל המר כל ופתחה את הברו. סילון רחב זרם אל השוקת. הדסה הביטה בכבשים המלקקות מ- תוך השוקת בצמאון, הניחה את הרובה ליד המיכל. זה היה קאראבין חצי-אוטומטי, קל ונייד.

היה עליה לדאוג לחלוקה צודקת של המים. כמה כבשים טיפשות פשוט סרבו להסתלק מהמים. טליה קטנה קפצה לתוך השוקת, רב- צה במים והביטה בעיניים לוועגות לחברותיה המצטופפות מסביב. הדסה גערה בכבשים, דחפה אותן, הרימה יד באיום, הפליטה בבררררר ארוך.

יצורים מזוירים הכבשים האלה, הולכות ואוכלות מבוקר עד ערב. ככל שיאכלו יותר וכן ילך חלבן וירבה. אבל יש ונגנסת בהן רוח שטוט וטישטוש של עייפות, והן נעצרות ופוסקות לאכול. זה קורה ביתור בשעות החמות. אז הן מצטופפות לגוש אחד, נדח- פות זו לצידה של זו, מורידות ראשן ומנמ- נמות. קשה אז להזיז אותן. שום פיתוי שבי- עולם לא יניע אותן לקום. אבל הן חייבות לאכול, ואסור להן להירדם.

קידומטר מן הגבול: בחודר-הילדים מגישה זהבקה את ארוחת-הערב. ההגנה על שמונה הבנות של המשק, שאין בו בנים, היא ראש הדאגות של מערכת השמירה הלילית.

בשדה אוכלים טוב. פעם היו מקבלים כש- דה בדיוק כמו בבית, האקונומית לא הבינה מדוע צריכים לאכול בשדה מנות כפולות. בחרו אקונומית חדשה, אורה שבעלה עובד בשדה. ומאו האוכל בשדה בסדר. בכלל, אורה יש לה לב של זהב.

הדסה כיוונה את העדר לשדות חדשים, ש- טרם נאכלו. היא השתעשעה עם שלומית, העז היחידה בעדר. פעם הופיעה לבדה מע- בר לגבול. היא פיתחה לה רגשי עליונות על הכבשים. יש בעדר עוד גדי קטן. תפסו פעם איזו עז של ערבי. ועד שבא זה לקחתה, המ- ליטה העז גדי שנשאר כבר בעדר.

השמש ליהטה ושינפה את פניה של הדסה.

הרים מביאים לשרה. כשמסתור- בבנים על ידי הבית, חוזרים בצהרים ונו- תנים לעדר לנוח שעה בדיר. אולם כשרוצים לנצל את השלף בשדות הרחוקים, יוצאים לכל היום. בקיץ אפילו נודדים לימים שלמים צפונה, לשטחי מרעה חדשים.

★ ★ ★

מיבצר מנותק: המקלט טעון, דרוך ונצור. לידו שוכב מזכיר המשק, שמוליק. עם רדת החשיכה הופך המשק למשלט. השמי- רה היא מעמסה עצומה על סיודר העבודה.

היא היתה לבושה מכנסיים קצרים, חולצה חסרת שרוולים וכובע שמבל ממנו הציצו קצוות שיער בהיר, עטופים בבר כחול. היה חם והיא הסירה את החולצה, טיילה בגופיה.

★ ★ ★

שבילה כבר עמד היום להיגמר. שמוליק העיר אותה קצת אחרי שלוש בלילה. בחוץ היה קור כלבים, והיא רצה ל- דיר כדי לחמם את עצמה. בדיר פוע כבשים, מישהו הדליק כמה פנסי לוכס. הוא לא היה הדיר הכי משוכלל בארץ, אך כאשר זוכרים שעוד לפני שנה-שנתיים הסתובבו כל בעלי החיים בחצר המשק, סיירו בצוואת במטבח ובחדרי המגורים, אז גם זה טוב.

חוץ מזה, העדר הוא אחד הטובים בין עדי- רי הטליות. האדם מצליח להערים על הטבע. הוא למד לסחוט מהכבשים את חלבן במשך הצי שנה ויותר לאחר ההמלטה. למדו גם איך להגביר את היצור. כבשה רגילה נותנת עד 150 ליטר חלב. אפשר להגיע עם כבשים מ- טופחים עד שבע מאות ליטר לשנה. הכבשים החולבות מסומנות בכתמים כח- לים על צמרן, להבדיל מאלו היבשות. לאור הלוכס, רכנה הדסה על גבי שרפרף, עברה מכבשה לכבשה, חלבה אל תוך הדלי. אחרי החליבה, צריך היה לשטוף את הדיר ולנקו- תו עד שיבריק. רק אחר כך יצאה למרעה.

אחד החברים בא להחליף את הדסה. היא מסרה לו את הרובה, סיפרה שהמים אולו מי המיכל ולא כדאי להביא את הכבשים לסבי- בתו. אחר נעלמה בין השדות בדרך הביתה למקלחת.

אחרי הבקר: תמונה אופיינית מטכסט הישראלית, כפי שנקראת גזרת להב. מימין נהג דן, מבין המתנדבים לביצורים, שנתגלה כבוקר מאומן.

לפני הצאן: הדסה הרועה היא מלכת-היופי של משק להב. לעתים קרובות היא לבדה בקרבת הגבול, מזונית רק בקאראבין.

ואצלי בחדר אחת לא יכול לתקן את המגור
רה?"

אין הוא מרוצה ביותר גם מתפקידו כמרכז משק. התפקיד הוא כבד, כבד מאד. במשקים גדולים יותר אין מרכז המשק עוסק בשום עבודה נוספת. אך משק להב, בו כל זוג ידיים שווה את משקלו בזהב, אינו יכול להרשות לעצמו לוקסוס כזה.

לכן עוסק פרויקה מדי יום ביומו באקור בטיקה מופלאה של ביצוע שתי העבודות בעת ובעונה אחת. בעודו מניע את הגנרטור הוא מנהל דיון עם מרכז הפלחה על סדרי ה"תחבורה", ובדרכו ממחסן הכלים לתחנה האוכל הוא מסדיר את הטעון הסדר בבעיות הובלת חבילות השחת. מובן מאליו שהדיונים ה"משקיים" נמשכים גם במקלחת ובחדר האוכל.

אך לא הקושי שבתפקיד הוא המרתיע את פרויקה. העניין פשוט הרבה יותר. "אני לא טיפוס בשביל להתעסק עם בני-אדם", זוהי דעתו של פרויקה על עצמו. "אני גמרתי עם זה. נוכחתי בכך פעמיים — פעם אחת כששלחו אותי להיות פתאום מדריך בהשומר הצעיר, ופעם שנייה עכשיו."

בצעים מדורים ואומרים חשיבות עבר בין עמודי התאורה של הגדר אדם שנראה שקוע במחשבות. לפי צורת ההליכה היה קל לכל חברי המשק להכירו אף ממרחק.

אמנם, איש מחברי המשק לא ידע מה לעשות אם יגיע יום אחד מכתב ועליו ה"כתובת": "לכבוד מר אפרים לנדגרטן, להב, דואר נע הנגב." אין כל בטחון שהאיש עצמו ייזכר כי שם זה שייך, בעצם, לו. כי מזה עשר שנים לפחות, אפרים לנדגרטן הוא בשביל עצמו ובשביל חבריו פשוט פרויקה.

זהו בחור שהעור נמתח ממש על עצי מותיו הגמישות, ואפילו בפניו בולטות עצי מות הלחיים האלסטיות. כבר בגיל 23 מתחיל שערו הבלונדי הקצרצר להקליש מעט, ועיניו הצרות מכווצות תמיד מלהט השמש. תגובותיו של פרויקה על המתרחש סביבו מרוכזות כולן סביב הפה בלבד, המחליף

המקלחת: מרכז העצבים. פרצו נהנה, אישלה הבוקר צוחק בפה מלא, ציצי מרצין, בשעת פולחן הרחיצה אחרי יום העבודה. המקלחת, ממלכת הגברים, היא המקום בו מוחלפות הדעות על הנושא המענין ביותר את כל חברי המשק: הספק העבודה של היום.

בקלות העזיות של מאמץ בחייון לגלגני נוקב.

פרויקה הוא מרכז המשק בלהב, ו"פירוש הדבר שעליו לבצע במידיו כל עבודה שאין מישהו אחר המסוגל לבצע אור תה. כרגע פרויקה הוא חשמלאי, והסיבה היא פשוטה: היה במשק חשמלאי, שהחליט יום אחד כי העניין נמאס לו ועליו להתחיל לדאוג לעצמו במקום לדאוג לקיבוץ (כך מגדיר את הפרשה פרויקה).

אחריו השתלם במקצוע בחור אחד, שנהרג יום אחד מכדורי אייבי. המשק, שאינו רק צרכן חשמל אלא גם מייצר את החשמל ב"עצמו באמצעות גנרטור, לא יכול היה להתקיים ללא חשמלאי אפילו יום אחד. לאחר מלחמה גדולה עם המוסק, הוחלט לשלוח את אחד המכונאים להשתלם בחשמלאות. בינתיים, עד שהלה יחזור מהקורס, צריך כמובן מרכז המשק לבצע את עבודת החשמל.

פרויקה אינו מרוצה ביותר מעבודתו כי חשמלאי אם כי ידיעותיו בעניין זה מספיקות, פחות או יותר. "ככה זה בקיבוץ", הסביר, "עבדתי יומיים בחשמלאות, ומאז אתה נחשב לחשמלאי. מעכשיו, כל יומיים יבוא מישהו להציק לי לתקן את זה ואת זה. מה זה, הם יגידו, תאורה בקיבוץ יכולה לעשות

דודיק המוכתר, פלח

נעמה המכבסית, תופרת

ילקוט הכזבים

בקיבוץ, הם עבדו כמו חמורים, והחברה כבר התחילו לרחם עליהם. אז אמרו להם שהכף לא מתרוממת בסדר והם צריכים ל"עזור לה. הם פשטו את החולצות והתחילו לדחוף את הכף למעלה. או החברה החליטו גם כן לעשות משהו. הם עמדו מסביב וצעקו בכל הכוח: "היי הוף!"

רחמנות על יתומה
חת הכנות ביקשה שיתנו לה שבת לרגל מות סבתה. כשחבר אחד פיקפק בנחיצות הנסיעה, הסביר לו סדרן העבודה: "מה אחת לא מבין? היא צריכה לעזור ל"אמא שלה להיות יתומה."

רק לא פרטיוני
בישיבת קיבוץ דיברו על זה שהרבה מהחברה אין להם סבלנות והם עוקפים את החלטות הקיבוץ על ימין ועל שמאל ומקבלים במתנה כל מיני דברים שאסורים לקיבוצניק. מיד אחרי הסעיף הזה הודיעה מרכזת ועדת החגים ש"יו בשבט נדחה בגלל חוסר אפשרויות, והוא יתקיים שבוע אחרי זה, ועל החברים לחכות בסבלנות. אז אחד מהחברים, שיש לו הרבה סבלנות, צעק: "ושאף אחד לא יעשה ט"ו בשבט ב"אופן פרטיוני!"

כזב מי ששונא
מה ההבדל בין כל הכלבים? גורי האב, זכרוננו לברכה, היה רואה ערבי, מיד היה רץ בשקט, מרביץ בים במקום רך וחוזר הביתה. צירי האם רואה ערבי נכנס למשק, פיתחת בנביחות איומות, רצה על אליו, מרתחת ו"חוזרת. גורי הבן עולה על כולם בשינאתו לערבים. כשהוא רואה ערבי עולה על המרפסת, הוא עובר בשקט למרפסת אחרת.

כך, המפקד
שכאן דמשק שומרים מתנדבים, מינו את מורדי למרכז השמירה. באותה ה"זדמנות מצא מורדי שמתח השמירה ירד

חור החר

בטיול לבקעת צין הצליחו החברה כולם לעלות על הור החר ולרדת ב"שלום. כשהגיעו למטה אמרה שוש בצער: "חבל על כל המאמץ. כנראה שכבר סתמו את החור!"

מה זה דם
אחד הימים חג מטוס מעל למשק. לפתע נפסק המנוע והוא צלל, אבל לפני שהגיע ארצה נשמע שוב סרטור המנוע ו"המטוס נעלם. "מה הוא עשה?" שאלה בת אחת. "הוא הדליק בירידה", השיב מישהו. "יש לו דם!" אמרה הבת.

עוזי מסייר
כשהחברה היו מתרחצים בכוסתן מתוך דלי, לפני שהתקינו את המקלחת, היו שולחים בן עם מקלע ומשקפת לחפות על הכנות המתרחצות מפני מסתננים. עוזי חור או מקורס סיירים. שלחו אותו לחפות עם כל הצידור, ונתנו לו גם נייר ו"עפרון שיכין תרשימים."

עמירם מהליט להיות צנוע
ע"כ רב אחד היה עמירם מצוברח נורא. אז שאלו החברה: "מה יש לך, עמי?" אז אמר שהוא עצוב, כי כולם צוחקים ממנו ולא מעריכים אותו בחור אישיות. אז הסבירו לו כי רק הוא אשם, כי תמיד הוא משתגע ומתברבר ומכריז הכרזות מפורצות.

הדברים נגעו ללבו של עמי. הוא נהיה עוד יותר עצוב, אבל החליט לחשוב. חשב, חשב, כל הלילה לא ישן, וכשקם בבוקר אמר לבניקה: "חלס! מהיום אני אתה צנוע. כשנבוא לחדר האוכל אתה תעשה שקט ואני אגיד: עמי מהיום והלאה שקט נורא!"

השליחים עיבדים ביציקה
פ"עם באו שמוליק וחיימקה, שני השליח חים של המשק בתנועה, ביחד הביתה. העיקר, היתה בדיוק היציקה של הבית ה"ראשון, אז האידיאליסטים רצו לעבוד. אמרו להם שימלאו את הכף בחצץ.

זהבקה המחייכת, מטפלת

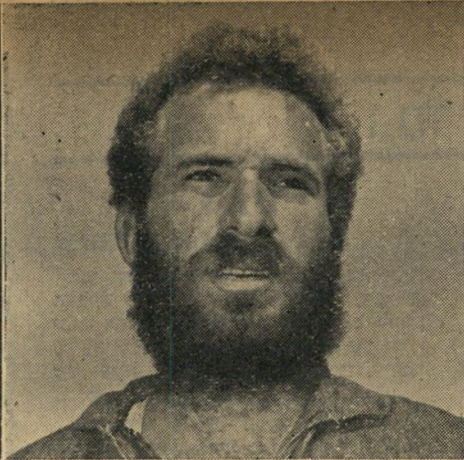
איואן האיווה, בוקר

פרויקה הציניקן, מרכז

תמר המארוקאית, טבחית

ג'ומבה השויצר, פלח

אביהו הפותר, רפתן

אברהם השתקן, פלח

הרפה היפה, רועה

זוריק הרקדן, מספוא'ניק

אורי השקט, מכונאי

עמוס הלץ, מספר

אפרים הפרסי, פלח

של משק להב

רבים קראו את "ילקוטי הכזבים" במצב-רוח עצוב. היה נדמה להם כי הומור מיוחד זה הוא נחלת העבר, שירד לקבר יחד עם דור הפלמ"ח.

האוסף הבא, שנקלט במשק להב ומובע עד כמה שאפשר במלים של המספרים עצמם, מוכיח כי היתה זאת הנחה מוטעית. מלאכת הציזבאט לא מתה. היא חיה ומשגשגת, במקום שישנו נוער המרגיש כי יש תכלית לחייו: חיי עבודה ושמירה על הספר.

שאל שמוליק: "מדוע פירקו את הפלמ"ח?"

אביהו הפותר

ה עזים שבסיירים יצאו ברגל מחל" ער לעירגדי. בלילה לנו לא הרחק מן הגבול. באמצע הלילה הרגישו השומרים כי שירה עוברת. ראשון עבר גמל עמוס חאי שיש, אחריו גמל עמוס שעוני זהב, אחריו אחד עם נעלי קרפ וקלפים, גמל עם שרי בראגדי, אחריו גמל עם סכיני קומנדו וגמל עם תתימקלעים קארל גוסטאב, ועוד ועוד. עד שהחברה התאוששו והציבו את המקלע כבר עברה השירה. מכל העסק נשארו רק שלושה שוורים, ואביהו השיג עבורם רק כמה מאות לירות עלובות. כך אבדה לאביהו ההודמנות לעסוק במסחר גדול.

תעמוזות בחירות

קראת הבחירות אספו כל מי שרק אפשר ושלחו אותו לבאר-שבט לגרוף קולות למען המפלגה. גם זהבקה לבשה מכי נסים קצרים ויצאה עם כל החברה. סידרו אותה בצוות עם צבי והכל הלך לפי המסור ער מראש: אף אחד לא שם אליהם לב. בסוף עלתה זהבקה על עץ כדי לתלות כרוז. מיהר צבי ומרח את כל העץ עד איפה שהשיגה ידו בשיכבה עבה של דבק. זהבקה נשארה תקועה למעלה. הפרולטריון של באר-שבט חשב שאסתר ויליאמס הגיעה ונהר והתאסף בהמוניו מן סביב לעץ. אבל לא היה באותו מקום שום ג'ואס מטעם המפלגה שידע לנצל את ההזדמ-

פלאים. הוא החליט שדרוש להחזיר את הדיסטאנץ בין החייל והמפקד. על פקודותיו היו צריכים לענות: "כן המפקד!" או "לא, המפקד!"

עד הבוקר נאמס כל העסק על מירדי, ר הוא גער בוקנים: "אולי כבר תפסיקו לקרוא לי המפקד?"

כן, המפקד!" ענו הזקנים ברעדה.

הרדיית

כ שבא ג'ומבה בפעם הראשונה ל חטיבת המלואים, הציג את עצמו לפני החיילים בנו הלשון: "שלום. אתם תקראו לי ג'ומבה, ואני אקרא לכם את הישבן!"

קור רוח

ה חבון בקיבוץ היה ללא ספק פוכי ציק. פעם קדחו בורות לבנין. בעומק של שני מטרים הגיעו לאבן. הורידו את פוכציק עם הראש למטה, והחזיקו ברגליו. הניח פוכציק לבנה של חומר-נפץ, שמשקלה חצי קילו, והדליק את הפתילים. פתאום נשמטו רגליו מידי האוחזים בהן, ופוכציק טס פנימה. כשהגיע למטה לא איבד את קור-רוחו, וכיבה את הפתיל ב"פוי".

יש שאלות

א בא של שדומות הוא פרופסור ב סכניון. כשבנו החברה את הצריף ה ראשון נודמן למקום וראה שלא יודעים לבנות. אז הציע שירדך אותם בבנין ואמר לחברה שישאלו אותו שאלות.

נות החדרפעיית כמו שצריך.

עוזי לא התכוון

ע זי שייך לאנשים שעליהם נאמר: "ה וורעים בדמעה, ברינה יקצורו!" כשרק מתעננים השמיים, ויורדת טיפה, הוא יוצא על המרפסת וצועק: "תן עוד!"

פעם ירד גשם שוטף ועוזי צעק: "תן עוד!"

אחר כך הלך לתדרהאוכל ושמע ש החציר התקלקל בשדה בגלל ריבוי השמים.

אז חזר לצריף, עלה על המרפסת ואמר: "סליחה, לא התכונתי!"

הוספה

פ עם ירד המון גשם ואי אפשר היה ל הגיע לכביש. התחיל רעב גדול בבית. קרא אישלה למגיש: "יש הוספה של פילה?"

נכנס המגיש למטבח, שאל, חזר ועשה שאין.

שלח אותו אישלה להביא הוספה של דיסה.

חזר המגיש והודיע שאין.

שלח אותו להביא הוספה של סלט, הודיע שנגמר.

כשנאס הענין לאחר אית המטבח יצאה, נעמדה בפתח חדר האוכל וצועקה: "אין הר ספה של פילה, אין הוספה של לחם, אין הוספה של דיסה, אין הוספה של סלט."

שאל אישלה: "יש הוספה של אין?"

השפה של פוכציק

פ פוכציק היתה שפה פרטית משלו. לא כל אחד היה מבין למה הוא מתכוון. פעם, פעמים ושלוש נסע עם הטנדר ל ספיח ובחורה, ולא אמר מלה. בפעם הרבי עית נסע סדר-העבודה בקבינה. כשהגיעו לסיכובים שלפני הבאר אמר פוכציק: "פעם אחרונה שאני נוסע כאן."

"למה?" התעניין סדרן העבודה בעדינות.

"הדרך זה לא איכפת לי", אמר פוכציק.

שדום

פ עם גנבו הערבים כמה שתילים ב מטע. לאחר מאמצים רבים והרבה קל לות הצליח פרויקה להתקשר בטלפון עם ה משטרה בבאר-שבט, ורצה להודיע על המקרה.

אולם שוטר מארוקאי התעקש לרשם את פרטיו האישיים של המודיע לפני פירוט ה ענין.

"השם?" שאל.

"אפריים."

"שם המשפחה?"

"לנדגרטן."

"שם האב?"

"שלום."

"שלום", ענה השוטר, וסגר את הטלפון.

העם

צינונות צינית?

לפי ההגדרה הקלאסית, הצינוני הוא יהודי המבקש להעלות לארץ יהודי שני, בכספו של יהודי שלישי. בשינוי קל אפשר גם לסעון כי הצינוני הוא יהודי החי מכספו של יהודי שני, הניתן לו כדי להעלות, כביכול, יהודי שלישי.

נוסח ציני זה של תפקידי הצינונות יכול היה להיראות כאמייתי לאור הדיונים שהתנהלו השבוע בקונגרס הצינוני הכ"ד (ראה להלן). הם כללו דיון שיכול היה לעורר חריזה בלב.

אלא שככל זאת. כל המגביות הציניות מתפרנסות מן הדאגה לגורלם של יהודים נרדפים, הנזקקים להצלה מיידית, בש"נ האחרונה היו אלה יהודי מארוקו, ארץ בה התנהלה מלחמת-שיחור ערבית.

שרי-החוזק שרת
דמיון שופע ארס

אלא שבניתיים זכתה מארוקו לעצמאות והממשלה החדשה לא גילתה אף שמץ של נטיה אנטישמית. השולטן הבטיח שווייזכור יות מוחלט ליהודים, והיהודים מצידם היו מעוניינים להפגין את נאמנותם למשטר החדש. התוצאה: ראש ציוני מארוקו, אלפונז סו סבאח, לא בא אפילו לקונגרס.

היה זה מצב עדין. נחום גולדמן ניסה לעקוף את הבעיה עלידי ניסוח זהיר: "אמנם הבטיח השולטן שווייזכויות ליהודים ואף קיים הבטחה זו, אלא שבכל זאת..."

דיון חשאי. אולם על פירורים כאלה אין לקיים את מנגנון המגביות וגם לא את הדמגוגיה של המפלגות המתפרנסות מהן. היה צורך בסיסמה גדולה, מבהילה ומעוררת זרק אותה לאולם הקונגרס שלמה זלמן שר-גאי, הדתי: להעלות מיד 100 אלף יהודים מצפון-אפריקה.

היתה זאת סיסמה מסוכנת. היא יכלה לערער את מעמדו של יהודי מארוקו בתקופה העדינה ביותר, לעורר בלבם אשליה-שוא ובלב השולטן ספקות חדשים. מסיבה אחרת לגמרי התנגד לה גובר הסוכי גות, גיורא יוספטל. הוא דע שאין כסף ל-

• בדומה לראש ציוני טוניסיה, שנעדר מ' סיבה דומה.

עליה כזאת. כי לפני הקונגרס השתתף דויד בן-גוריון בחשאי בשתי ישיבות של הנהלת הסוכנות, דרש להעביר את כל כספי הצינונות לצורכי הבטחון של המדינה. שרגאי וגולדמן התנגדו לכך, ללא הצלחה רבה. כך הוזכרה שאלה חשובה: מי קיים בעצם בשביל מי — הצינונות למען היהודים הנרדפים, או היהודים הנרדפים למען הצינונות?

הממשלה

שיטת להדים

האם קיימים או לא קיימים שדים? חסידי של הרבי מקוצק התחבטו קשות. בתלמוד מוזכרים השדים לעתים תכופות. אך הרמב"ם קבע בפירוש שאין שדים. החליט הרבי: "מאותו רגע שהרמב"ם אמר שאין שדים, אין שדים".

ממשלת ישראל גילתה מזמן שהשד אינו נורא כל כך, אם רק מכחישים בתוקף את קיומו. שיטה זו הופעלה תחילה בחזית הצינונית לסובת העם: דויד בן-גוריון טען בפני ועדת-החקירה האקדמאית כי ב-1946 שאין לו שום מושג על קיום ארגון ההגנה. בימי המלחמה הופעלה שיטת ה"להדים" בהצלחה נגד מפקחי או"ם.

אלא שמאז גילו מנהיגי ישראל שאותה שיטה טובה גם בחזית הפנימית. כשגילה העולם הזה לראשונה כי פרצה מלחמה ל-חיים ולמוות בין ראש-הממשלה משה שרת ושרי-הבטחון פנחס לבון, הוכחש הדבר בשצף קצף, שבועות מעטים לפני שסולק לבון בדרך מחפירה. אותה שיטה הופעלה באלפי מקרים אחרים.

להבאיש ולנאץ. השבוע הגיעה שיטת ה"להדים" לשיא חדש. גרמה לכך ידיעה קטנה אך סנסציונית של העולם הזה (965), מלפני שלושה שבועות, על קיום הסכם סודי בין משה שרת והדתיים, לפיו הבטיח שרת ל-מסור משרות בשרות-החוזק לעסקנים דתיים, תמורת תמיכה דתית בקו שלו בממשלה, נגד קו בן-גוריון.

עם פרסום ידיעה זו, החל גם למרחב ב' חקירה עצמאית משלו, וזייד את אמתותה. הוא פירסם אותה בהרחבה, כעשרה ימים אחרי הפרסום בעולם הזה.

השבוע השיב משה שרת בכנסת לעתון הקואליציוני. המלים היו חריפות ביותר: "כוב מראשיתו ועד סופו... פרי דמיון שופע ארס... להבאיש ולנאץ... העתון ביוזא את עצמו וחלל את כבוד העתונות העברית..."

כמה שאלות. כנאה לעתון שנציגיו יושבים בממשלה לא הגיב למרחב בחריפות דומה. גם נציגי הדתיים, שחתמו, על ההסכם, גימגמו בחצי פה. איש לא הציג למשה שרת את השאלות המעשיות, שחיברו תשובות לענין, למשל:

• האם נכון שבשיחה אקראית במגן-הכנסת עם יצחק רסאל וישראל שלמה רוזנברג טענת שלא זה המקום לשיחה כזאת, והזמנת אותם לבקר במשרד?

• האם נכון שהשניים נענו להזמנת כ' עבור כמה ימים?

• האם נכון שבפגישה זו דובר על תמיכת הדתיים ב"קו משרד החוזק"?

• האם נכון שהשניים טענו כי למרות תמיכתם המתמדת של הדתיים בקו של ב' ממשלה אין משרד-החוזק מגלה יחס דומה כלפי הדתיים?

• האם נכון שהודעת כי אתה מוכן ל-מנות שורה של עסקנים דתיים למשרות חוזק, לפי רשימה שתוגש עלידי המפלגות הדתיות בקואליציה?

• האם נכון ששיבחת את עמדת השרים הדתיים בענייני מדיניות-החוזק, ורמות שלו היה משתלס קו בן-גוריון היה הדבר גורם לצרות?

• האם נכון שסוכם ביניכם באותה שיחה שתוגש לך רשימה של מועמדים דתיים למשרות בשירות החוזק?

• האם נכון שמספר ימים אחרי-כן קיבלת מכתב שקבע כי בהתאם למוסכם בשיחה, ו' לאחר שנחברר כי הנציגים הדתיים בממשלה ובכנסת נתנו תמיכה בלעדית לקו משרד החוזק, חושבים החותמים שאין מניעה למ' נוי מועמדים מוכשרים משרות הציבור ה' דתי למשרות בשירות-החוזק?

• האם נכון שאותו מכתב כלל 30 שמות של מועמדים, ביניהם עורכי-הדין אשר ר' -

• **השקט היחסי בגבולות לא ימשך זמן רב.** כל הסכמי הפסקת האש, שהושגו עלידי מזכיר האו"ם דג האמרשילד בביקורו במרחב בשבועות האחרונים, יתנדפו כעשן. המתיחות תוחרף בממדים רחבים ביותר עם שובו של האמרשילד לניו-יורק.

• **ואזה הגורמים אשר יענו את המתח המלחמתי:** הגברה רצונית של פגיעות מסתננים ופיראיון מסוריה, ירדן ומצרים בבת אחת, וכן צעדים ישראלים לחידוש העבודה בערוץ הירדן. התנגשויות אלו עלולות להתפתח בקלות למלחמה של ממש.

• **ארצות-הברית ינסו למנוע פרוץ מלחמה עלידי השמעת איומים חריפים כלפי שני הצדדים.** במסגרת זו, ישגרו לים התיכון יחידות נוספות של צי וחיל-נחת, שיהיו מוכנות לפעולה, במקרה ונשיא ארצות-הברית יחליט על התערבות צבאית פעילה.

• **פעולת השחיה נוספת תיעשה עלידי שגריר המים האמריקאי אריק ג'ונסטון.** למרות שכבר ברור כי הערבים לא יתנו את הסכמי תס לביצוע תוכנית השקאה משותפת עם ישראל, יגיע ג'ונסטון למרחב בקרוב, כדי לנהל שיחות אשר מטרתן לדחות את ביצוע העבודות הישראליות בערוץ הירדן ולחסל בכך את אחד הגורמים הרציניים להתלקחות צבאית במרחב.

• **אמריקאי אחר עמד לעזוב את המרחב ולישוב למולדתו.** שגריר ארצות-הברית בישראל, אדוארד לאוסון, המאוכזב מאד מסיורב הסטייטס-דפארטמנט לתת נשק לישראל, מברר עתה אפשרויות להשתחרר מתפקידו הנוכחי. תוכניתו עלולה להתנגש, במקרה שישראל תוציא מושיגונסון את שגרירה אבא אבן ותחליפו באחר.

• **אורח חשוב מאד יבקר בקרוב בישראל.** סגן ראש ממשלת ברית-המועצות, אנדריי מיקויאן, יבקר ב' חודשים הקרובים בכמה מטרות המרחב, כולל ישראל. לא יכללו בתוכנית סיורו: בגדאד, עמאן וריאד הסעודית.

• **משבר הלחם יתחדש.** בעלי המאפיות לא יש' לימו עם התוספת של חמש פרוטות לכיכר. שאושרה להם, יעמדו על הגדלת התוספת לעשר פרוטות לפחות. תביעתם תגרום לשיבושים באספקת הלחם ולהשבתת מאפיות.

• **היה מוכן לצרות גם כשטח התחבורה.** סיי רובו המוחלט של משרד-התחבורה לאשר העלאה במחירי הנסיעה יגרום לשיבושים מחמירים והולכים בסדרי התחבורה. ראשונים ייפגעו קווי האוטובוסים הבינעירוניים. אם הפיכסון יחמיר עוד יותר, יורגש הדבר גם בקווים העירוניים.

• **מדד יוקר המחיה יעלה בעשר נקודות לפחות בשלושת החודשים הבאים.**

• **אם הנך אוהב שוקולד, תיאנק לשם כי יוקר עבורו.** עליית מחיריו של מיצרץ זה עלולה להסתכם ב' 300% עד 400% ממחירו הנוכחי, בגלל העלאה ניכרת של היטלי הממשלה על חומרי הגלם כגון קאקאו וסוכר, הדרושים לתעשייה זו.

• **אם מיזאת את חובתך המצפונית והתני דבת לעבודות ביצורים ביישובי ספר, תוכל ל' עזור בקרוב ליישובים אלה גם בביצור החיים התרבותיים שלהם.** משרד החינוך והתרבות יכריז ב' קרוב על מפעל אימוץ בתי-ספר ומפעלי תרבות. לפי תוכנית זו, יאמצו מורים והורים בבתי ספר בעורף, בתי-ספר ביישובי ספר ויעזרו לניהולם הסדיר.

• **הקופסה הכחולה תוסיף לקשט את בתי ישראל גם זהבא.** למרות התביעות הבלתי-פוסקות לבטל את הקרן הקיימת לישראל, אשר תמה תכליתה מאז קום המדינה, ולמזגה עם פעולות המגביות הרגילות של ישראל, הצליח מנגנון הקק"ל להשיג את הסכמת המוסדות הציוניים על המשכת קיומו וקיום הקרן כגוף נפרד.

• **יגאל ידין יתמנה לרקטור האוניברסיטה העברית בירוש' לים.** בזה תזכה ישראל, נוסף לרמטיכל הצעיר ביותר בעולם, גם לרקטור הצעיר ביותר.

• **חדשות אוניברסיטאיות אחרות:** ראש עירית תל-אביב, חיים לבנון, ימשיך בטיפוח האוניברסיטה של עירו, למרות כל הנסיגות מצד חוגים ממשלתיים וחינוכיים למנוע הקמתה של אוניברסיטה זו, העלולה לדעתם להזיק לאוניברסיטה הירושלמית.

פצוץ הפגנת השבת בחיפה
הקרב נפתח במטח אבנים

המשמרה הורפת מפגנים
כעבור שעות, מספיק למען השם

שלא יכלו להאמין לידיעה כה מזועזעת, ניסו את מזלם שנית, פתחו את מקלטיהם שוב בחצות, כדי לשמוע את מהדורת החדשות ה' באה. הם באו על שكرם: עתה הודיע קול ישראל כי מ'4000 עד 5000 איש הפגינו ב' כי חבריה הכנסת מינץ ורהפטיג ניסו להרגיע את המפגנים. ללא הצלחה. עשרות שוטרים ומפגנים נפצעו קל.

הקטע על המנהל החושיסטי שדאג בצורה כה נוגעת ללב לציבור העמלים, נעדר הפעם כליל.

מטה הקסמים. מה שקרה בין שתי הי גירסות יכול היה לשמש נושא למערכון הומוריסטי. הנציגים הדתיים בקואליציה היו עיקר את חבריהם המפא"יים, החולשים על קול ישראל. הושמעו איומים, תביעות ודרישות. אחר כך ניגשו הצדדים למשא ומתן.

כמו בשוק מורח, החלו הצדדים לעמוד על המקח ביחס למספר המפגנים. מפא"י הציעה אלק, הדתיים דרשו עשרת אלפים. בתום כמה שלבים של מקח וממכר, הושגה פשרה על שביל הזהב. גם תפקידם של שני המנהיגים הדתיים השתנה כאילו נגע בו מטה הקסמים. שלום הבית חזר למשכנות הקואליציה.

עתונות

מלחמה במלחמה בשחיתות
נירון קיסר, המפורסם במעשי האכזריות שלו, עלה על עצמו כאשר החליט לרצוח את אשתו אוקטאביה. הסנאט הרומאי זועזע והחליט להעמיד את הקיסר למשפט, אולם נירון יצא זכאי בדין, ומסיבה פשוטה מאד: הוא פנה אל מורו ויועצו, הפילוסוף סנקה, הטיל עליו לחבר למענו כתב-סניגוריה מ' שכנע, סנקה, שהיה אדם בעל עקרונות מוסריים גלילים, הסכים בכל, — זאת מנימוקי שלו (החשוב ביותר בניניהם: שלא לאבד את ראשו) — למלא תפקיד זה על הצד הטוב ביותר.

החודש 1900 שנה לאחר מבצעו זה של סנקה החל מנגנון-השחיתות הישראלי להר' גיש כי רומא בוערת מתחת לרגליו. ללא איבוד-זמן, נקראו הפילוסופים למלא את

ברסמה האכזבה על כי לא נבחר לסגן ראש העיר.

הוא החליט כי פתיחת התערוכה בשבת ת' ספק לו הודמנות מצויינת להוכיח את שקד' נותו הדתית ויחד עם זאת להציק מעט לא' בל חושי, שהכריע אישית לטובת מתחרהו של לבנון על המשמרה הנכספת.

כיצד לזכות במצוות. בתפילת ערב השבת הודיעו גבאי במתייכנסת כי למחרת בבוקר לא ייערכו תפילות בבתי הכנסת. כל הרוצה למצוא מינין יהוים ולזכות במצות התפילה בציבור, יופיע לפני פתח תערוכת התעשייה, בעיר התחתית.

בשעות הבוקר המוקדמות, החלו מתאס' פים המתפללים, עטופים טליתות ונושאים סדרי תפילה, מוכנים למלאכת הקודש. הם נערכו בשורות, התקדמו לעבר התערוכה. כמה צעירים, חברי אגודת ישראל, פתחו את הקרב במטח אבנים לעבר השוטרים ששמרו על היעד.

המפגנים הסתערו קדימה, ניסו לפרוץ את סילי התיל. השוטרים שלפו את מק' לוחיהם, הדפו את ההתקפה. משני הצדדים, נפל קרבנות מלחמת הקודש: עשרות שוט' רים ומפגנים נפצעו* נזקקו לעזרה ר'א' שונה.

מצביאי הקודש רצו להשאיר את צאן מרעיהם עד צאת השבת ליד התערוכה. אך פיקודיהם סברו אחרת: כעבור שעות של פעולה החליטו כי עשו מספיק למען השם, נטשו את המערכה, חזרו לבלות את שארית השבת במנוחה ושלחה, כשם שמצוה כל יהודי שומר מצות.

שביל הזהב

מאזני קול ישראל נרעדו. הידיעה היתה מד' הימה: מ'1000 עד 1500 איש הפגינו נגד פתיחת תערוכת-התעשייה בשבת (ראה לעיל). חברי-הכנסת בנימין מינץ ורחל ורהפטיג ה' סיחו את המפגנים, שהתפרצו פנימה וגרמו תערוכה החליט, לטובת ציבור העמלים, ל' להרס. עשרות שוטרים נפצעו, אך מנהל ה' הוסיף ולפתוח את התערוכה בשבתות. זה היה בשעה 9 בערב. אותם המאזניים

* ביניהם: ח"כ הפועל המזרחי מיכאל חזני.

טים מן התנועה הציונית, היו השערוריות חלק בלתי-נפרד מתכנית הקונגרסים. ברנע המכריע היה זאב דבוטניסקי קורא לחסידיו: "אויפרייסן!" ("לפוצץ!"). רוברט שטריקר הגבוה והשמן היה מסתער על הבמה, והישי' בה היתה נפסקת. אך מאז אותו קונגרס ירדו השקט והשעמום על הכינוסים הציו' ניים, אותם לא הצליח להפיג אפילו משה סנה.

השבוע חודשה ההצגה הישנה. אחרי ש' יעקוב חזן כינה את מנחם בגין בתואר "פושע" פרצה המהומה, בהנהגת שמשון יוניצמן הגברת והמשופם. אחרי לילה התנצל חזן בחצי פה, אנשי בגין קיבלו את ההתנצלות בחצי אוזן.

גולדמן את גולדמן. שאר דיוני ה' קונגרס לא היו רציניים יותר. החלק העיקרי של התכנית לא הוצג על הבמה, אלא בחדר סטן של הבנין. במקום זה נערך מאבקו של נחום גולמן על כתר הנשיא של התנועה הציונית.

גולדמן חמד מומן משרה זו, אותה תפסו קודם לכן בנימין זאב הרצל, דויד וולפסון*, ליאו מוצקין, חיים וייצמן, נחום סוקולוב ושוב חיים וייצמן.

אך תאוה זו לא מצאה חן בעיני מפא"י, שאינה מעוניינת באישיות חזקה ועצמאית במקום רגיש זה. טענו עסקניה: "אסור ל' הפוך את התנועה הציונית לעסק של גולדמן את גולדמן בע"מ!" אולם גולדמן, טכססין מדופלם, לא נואש: הוא אירגן את סיעות המעוטים, שיכנע אותן שמפא"י מקפחת אותן במשרות. כך קיווה להמריץ את מפא"י להיענות לבקשתו, תמורת הפקרתו את ה' מעוטים.

מישחק עגום. מישחק זה, יחד עם שפע המליצות בוויכוח הכללי הסריהערך ו' עמרתו העיונית הבולטת של דויד בן-גוריון, נתנו להצגה כולה צביון עגום. המטרה ה' יסודית של הקונגרס — להעמיד את העם ה' יהודי כולו לימין ישראל הלוחמת — לא הושגה, מפני שאיש לא טרח להשיג מראש את תמיכת כל המפלגות בהחלטה מוסכמת, לפני כינוס הקונגרס.

כשישבה השבוע ועדת-הניסוח וביקשה ל' השיג נוסח אחיד, היה זה רק מערכה שיגר' תית של המחזה הציוני הנושן: כל מפלגה ביקשה להכניס משהו משלה לומר ההחלטה. עמדה על המקח בכל כוחה. המטרה העי' קרית נשכחה כליל.

דת

קרב בעיר התחתית

בחיפה נערכות תערוכות למכביר. כאמץ הפרסומות-העצמית, ידע תמיד אבא חושי לר' כן את זרקורי הירמיה על צד הפגנתו זה של פעולות עיריית חושיסטאן. עזרה לו ב' כך העובדה כי יצחק רול, מנהל מחלקת ה' פיתוח העירונית, הינו אחד האזרחים המוכ' שרים ביותר של חיפה.

השנה, נוסף לכל התערוכות, הוחלט על עריכת יריד תעשייתי. חוגי הכלכלה פיק' פקדו כיעילות המיבצע, מאחר שהיה ברור כי היבואנים הבינלאומיים הגדולים ייעדו. אך ערכה התעמולתי של התערוכה עלה על ער' כה הכלכלי וחושי דאג לכך שענפי התעשייה השונים ישתתפו בה.

בבכל תערוכה חיפאית אחרת הוחלט ל' תוח את תערוכת התעשייה גם בשבתות. אל' מלא נכחו בירושלים נציגיהם של תורמי ה' קרנות מחוץ-לארץ, שבאו להשתתף בקונ' גרס הציוני, יתכן ולא היה קורה דבר.

אולם המרצה זו להפגין יכולת הדת, באה כדיוק בזמן שעסקן דתי בחיפה הרגיש ב' צורך פנימי דחוף להפגין את יכולתו האישית לפעול למען הדת. התוצאה התממשה בדמר' תם של כמה אלפי מפגנים, שהטילו מצור על מיבתי התערוכה, על כי נפתחו בציבור.

שתי צפורים באבן אחת. מזה זמן רב רחחו בשורות הפועל המזרחי בחיפה הא' שמוות חריפות נגד ישראל לבנון, מזכיר בית' הדין הרבני וחבר מועצת העירייה מטעם ה' פועל המזרחי. מתנגדיו טענו כי היה חתרן מדי במאבק למען הדת ואילו בלבו של לבנון

* שנבחר במקום מ'ס נורדאו, אשר הדתיים התנגדו לבחירתו בגלל אשתו הנוצרית. פרשה זו גרמה לאחת ההצלחות הציוניות ה' קלאסיות: סגית המזרחי תמכה בשעתו ב' תכנית אוגנדה, טענה שאוגנדה תהיה רק "מקלט לילה". כשהתנגדו המזרחי לאשתו ה' נכריה של נורדאו, קרא וייצמן: "גם זה רק מקלט לילה!"

זנבלום, אליהו מירון, יעקוב בלומברג וחיים מנחם בסוק, והאדונים יהודה שפיל, משה קרונה, אהרון בקר, נפתלי ברגיוורא, ד"ר משה אריה קורץ, ד"ר ישעיהו וולפסברג, שלמה גרנר וראובן פוירשטיין?

• האם נכון שהמכתב כלל, נוסף ל' שמות, פרטים אישיים על המועמדים?

• האם נכון שמיד עם קבלת המכתב התועצת עם ראשי המחלקות של משרד' החוץ על שיבוץ המועמדים בשורות החוץ, והטלת באותה שעה על כמה מחלקות של המשרד לברר פרטים אישיים נוספים על רמחם?

• האם נכון שאחרי פרסום הידיעה ב' העולם הזה פנה אליך דויד בן-גוריון ושאל לפשר הפרסום?

• האם נכון שהכחשת בפניו את הדבר?

• האם נכון שמאז מתווכים היחסים בינך לבין דויד בן-גוריון ביותר?

• האם נכון שאתה האשמת את חוגי בן-גוריון שהם גרמו לפירסום זה בהעלום הזה?

• האם נכון שהעניין נדון בישיבת ה' ממשלה, בה התקפת קשות את שרי אחדות העבודה?

• האם נכון שבישיבה זו ישב בן-גוריון מן הצד וחיך כלפך חיוך אירוני?

• האם נכון שהודעת לנציגים הדתיים שבגלל הפרסום תהיה נאלץ לדחות את ביצוע המינויים. פרט למינוי הד"ר ישעיהו וולפס' ברג לתפקיד ציר ישראל בשווייץ. מאחר ש' כבר הודעת על מינוי זה לממשלת שווייץ?

• האם נכון שהכחשת את הפרסום ב' ידעך היטב שהיה נכון?

ציונות

הצגה מחודשת

המקום עצמו היה סמלי למדי. החורבה הבלתי-גמורה של בניני האומה ("חירבת-אל' אומה") היתה עטופה בבר מבריק ודקורטיבי. בתוך תפאורה תיאטרונית זו התקיימה ה' הצגה הגדולה ביותר מאז חתונת גרייס קלי.

לא חסרו אפקטים תיאטרוניים אחרים. ל' משל: כל נציגי הארצות הדוברות-אנגלית דיברו אידיש, ואילו דוברי האנגלית היו דווקא נחום גולדמן (במבטא גאליציאי מ'עז) ומשה שרת (במבטא מזרחי מלבב). מאחר שממילא חורגנו כל הנאומים בו במקום ל' אנגלית, עברית, אידיש וצרפתית, לא היה שום צורך מעשי בהפגנה זו של כושר לשוני.

סצינה מעששעת. הסצינה המשעשעת ביותר בקונגרס זה, שנועד להפגין את אח' דות האומה, סופקה בשיתוף-פעולה על-ידי מפ'ם וחורות.

עד הקונגרס הי"ח, בו פרשו הרביוניסטים

הארץ

אל פני חורים אלה התנפצו גלי ה' פלישה הערבית. (במעלה)
מאיר סגל, ראשון-לציון

ונפלו פנימה.

דייגי הכנסת הוזהרו אתמול באמצעות ועדת שבת-הנשק. (ידיעות אחרונות)
עמנואל פר, רמת-גן

שלא לדוג יותר במים עכורים?

248 פרטי אשמה בגליון האישום על פרשת עסקות סבבץ חוץ- (הארץ).
ישעיהו שיק, אלוני-יציחק

בניגוד לחוקי הסבב.

הקבוצה היוגוסלבית טראיבו תתמו' צע עם סגל הנבחרת הישראלית לכנו' גל. (חדשות הספורט)

משה רושצ'וק, תל-אביב

דוגמה של ידיעות מצוצות מן האצבע.

עד כה לא נטל עם פלשתינה את ה' חוק לדיו. (מעריב)
חיים עופר, רמת-השרון

כי אינו יודע לכתוב, מן הסתם.

שרים, ראשי-עיריות וכוהני דת הפכו לליצני קרקס הממלאים תפקידי סטטיסטים (חנם) דני קיי מצחיק את הי

(ראה שער)

דמויות החשובה ביותר בחייו של דני קיי היא אשתו סילביה. היא אולי גם השוהה מדי. לכן, לפני שלוש שנים, נדמה היה כי השניים ילכו בעקבות זוגות הוליוודיים רבים אל בית המשפט לגירושין. אך חיי הנישואין ניצלו ממש ברגע האחרון, כי שטורי הרכילות היו מלאים נבואות שחורות ופרקי רינון מחזרי המיתוס.

כיצד קרה הדבר? על כך השיבה סילביה עצמה, במאמר שפורסם לא מזמן, תחת הכותרת "בעלי הליצן": "כיום דני הינו בעיני בי ראש וראשינה בעלי ואב לבתי. רק אחר-כך, בא דני קיי, השחקן המכשיר."

היתה תקופה בה נראה לה כי רק דני היה שחקן חשוב בחיי הזוג. באותם הימים שיר משה סילביה כשותפת פעילה בעסקי בעלה, כתבה את שיריו וביקרה את הופעותיו בעין בוחנת ואכזרית. היא ראתה בבעלה תופעה מיוחדת במינה, ניסתה בכל כוחה לדחפו קדימה, אל מרומי התהילה ולהחזיקו שם.

בן חייט יהודי

אמנם, הגיע דני אל שחקי הפרסומות העולמית אלא שחיש מהר נוכחה אשתו לדעת שאדם אינו אוהב גולות כי הפך בובה בדי אשתי. ואז בא המשבר הגדול בחיי הזוג. רק הודות לבתם דנה ולעברם המשותף הארוך, לא התגרשו.

כתבה סילביה: "היינו שני זרים שחיו ברחוב אחד בברוקלין. כל אחד מאתנו רקם את חלומותיו בסתר. אני חלמתי על כתיבת שירים שיכבשו את לב המיליונים ואילו הוא חלם על היום שבו יהיה כוכב גדול בשמי הבידור. שנינו היינו רחוקים מאד ממטרי תנו."

באותם הימים היה שצרה של סילביה ארוך עד כדי כך, שיכלה לשבת עליו. דני היה צעיר גבוה מאד, רזה, בעל שיער בלונדי ועיני תכלת שאהבת השחקן נצצה בהן. דני, אשר שמו האמיתי הוא דניאל דויד קמינסקי, נולד לחייט יהודי שהיגר לאמריקה מליטא. כנער, לא כה לחיים קלים וגם השכלתו היתה מוגבלת לכיתות הראשונות של בית-הספר העירוני.

הוא ניסה כל דבר, עבד החילה כנער שליח בבית מסחר של ידיד משפחתי. במהרה, עזב את עבודתו, בטענה כי "האחריות גדולה מדי עבורי". הוא נכנס לעבוד כסוכן ביטחון, נאלץ להתפטר לאחר שעשה טעות בחישוב ש' עלתה 40 אלף דולר לחברה בה עבד. את הקריירה האמנותית התחיל במועדון לילה קטן, באזור הנופש של ניו-יורק. תפידו היה לעמוד בפתח המעון ולקרוא לי עוברים ושבים להכנס פנימה. מבלי שאיש ישים לב לכך, החל הצעיר להשתתף בתור כנית עצמה, רקד ושר פזמונים בקול הססני.

פגישה עם סילביה

ערב אחד, הוזמנה סילביה עלידי אחד מידידיה להשתתף בחזרות של להקה חובבנית למחצה, שהיתה מעוניינת לשמוע את שיריה.

שם פגשה את דני. הוא מילא תפקיד של זמר בלהקה. אחרי החזרות, ניסה לשעשע אותה, הציג בפניה דמויות של מנצח רוסי המתעטש באמצע הקונצרט, רקדן ספרדי הי סובל מיבלות ברגל וזמר אמריקאי עממי. סילביה התגלגלה מצחוק.

מאותו ערב, החלו השניים מבליים ביחד. דני שכח את הצגותיו המצחיקות; הוא חשב את עצמו לזמר צעיר בלבד. אולם סילביה לא שכחה את כשרונו הקומי האדיר של חברה החדש. היא החלה מחברת בהנאי סומנים ומערכונים שיתאימו לכשרונות אלה. עד אשר, יום אחד, אמרה לו כי אמרגן מי פורסם הסכים לקבלם לראיון. חומר ההצגה לדוגמה: פרי עטה של סילביה, שנוקם מסביב לאיתה הצגתי-יחיד בערב הראשון. ההצגה מצאה חן בעיני האמרגן. הוא סידר

* קיי הוא ביטוייה האנגלי של האות קוף, בה מתחיל שם משפחתו.

מירוף הגדול התחיל ברגע בו נחת מטוס אל על בשדה התעופה בלוד. לעיני ההמונים המצטופפים פונה המטוס מכל יושביו וסביבו הותקנו מצלמות-הענק. רק א, כשנשמעה הפקודה "שטו!" ("צלם!") נפתחה דלת המטוס שנית, ומתוכו פרץ החוצה, לקול התשואות הסוערות, אליל הקהל כשהוא שופע את חיוכו המפורסמים ופותח, כאילו דרך אגב, באחת מהצגותיו הנוודות לתהילה.

רק מעטים הבחינו באיפור הקל שכיסה את פניו העייפות של האיש שופע-המרץ ובכבל החשמל שהשתלשל מבעד למכנסיו אל סביב צחארו (ראה שער) ושהיה מחובר למיקרופון זעיר שהיטלטל על חזהו, מתחת לאפודה. רק מעטים הרגישו בכך ש- החיוכים המטורפים נעלמו ברגע שהמלצמה חדלה מלהסתובב, ואת מקומם תפסו פנים עייפות, נרגזות וקצרות-רוח של אדם העובד קשה וסובל מהמטרדים אותו. רק מעטים הבחינו כי הם אינם בעצם אלא סטאטיסטים-ללא-תשלום בסרט חדש המצולם והולך.

סטאטיסטים כאלה היו גם:

- המוני הילדים ששרו לכבודו לא רק שירים כמו "דני קיי הגיע — חג לילדים", "דני בחור כארז" ו"דני ישיר לנו סולו" — אלא גם שיר כ, "איש היה בישראל, דני קיי שמו", שהופקע לצורך זה מרשותו של הגיבור הלאומי ברכוכבא.

- נשיא המדינה יצחק נבצבי, ראש הממשלה דוד בן-גוריון, שריהחוק משה שרת וראשי העיריות שערבו קבלות-פנים מצולי מות והגישו לאורח את ספר-התנ"ך ("ספר מוקדש לבן-העם מאת עמדהספר"), ספר רחובות וסמלים מזהבים של העיריות.

- אלפי המעריצים שרקדו ושרו בהיסוב אליהם עין המצלמה והושיטו לדני תפצנים שימושיים, ככוכבי-טמבל וחלילים.

- עשרים משחקני התיאטרון הישראלי, בתוכם חנה רוביניה, חנה מרון, רפאל קלאצ'קין ושי אפירי, שהתכנסו למסיבה ש- נשאה את התואר "פרטית", הציגו לעין המצלמה קטעים מ-

הופעותיהם רק כדי לראות כעבור זמן קצר כיצד מחקה להטוטן קיי את העויותיהם האופייניות בכשרון רב.

- חונים וכוהנידת, שהפכו את תפקידם הקדוש לחלק של הצמה.

על מאורע אחרון זה מדווח כתב "העולם הזה":

פילו בערב הכיפורים הצפוף ביותר לא ראה בית-הכנסת של בית-הספר הדתי בילו, בתל-אביב, המון נלהב כזה. אלפים נדחקו ברחבה, ניסו להסתנן פנימה, להשתתף ב- תפילת ערב השבת. הכניסה היתה לפי כרטיסים מסומנים, אך גם מתפללים קבועים כמו משה גולדמן, בעל הזקן הלבן ו- שרשרת חנויות ההלבשה א.ב.ג., לא יכלו להכנס.

בכל בית-הכנסת הגון אחר, החלו התפילות מזמן. אולם ב- בילו חיכו לאורח הכבוד: דני קיי האגדי. בגללה היו מוכנים אף לדחות את קבלת פני השבת. האורח הגיע במכונית ירוקה של "וניצ'ף", חבוש כיפה שחורה, שעליה רקום בחוטי כסף "ילד טוב".

בנו של החייט היהודי מברוקלין התיישב ליד ראש העיר ה- עברית הראשונה. ההצגה — סליחה — התפילה, החלה. התלהבות הקהל לא ידעה גבול. הם עלו על הכסאות, התיישבו על ארונות ספרי קודש. אפילו מעזרת-הנשים נשלחו מבטים מלאי סקרנות. מדי פעם נאלצו הגבאים להפסיק את ההצגה — סליחה — התפילה, ולבקש שקט מהקהל. לבסוף, נאלץ השחקן הראשי בעצמו להתערב: רב: "כאן בית-כנסת, לא תיאטרון. אם אינכם יודעים לכבד את המקום, לא נאה לי להשאר ביניכם."

לבסוף, היתה דרושה שריקה חדה, מן הסוג הנשמע בשכונת. דני הכניס שתי אצבעות לפיו, שרק בעזר, לרגע נשתרר שקט. רק לרגע. הרעש נמשך. מעבר לפינה, המחניה המכונית הירוקה לדני: הוא נדחק בין הקהל, עלה למכוניתו. התפילה — סליחה — ההצגה, נסתיימה.

"איך אני?" שואל דני את קהל הצופים שבא לקבל את פניו. הוא נטל חלילית מאחד הילדים וניגן קטע בליווי עוויות מצחיקות.

ההצגה מתחילה. דני קיי חיכה עד שכל נוסעי מטוס אל-על ירדו לפני שעלה על כבש המטוס, לקבל זרי פרחים מידי ישראל.

במצב רוח ירוד ותוך כדי שיחה תפלה, הציע לה נישואים.

סילביה חששה שהצעיר לא ימצא חן ב- עיני הוריה. היא הסכימה להינשא לו מיד ורק כעבור זמן מה אורה עזו בנפשה כדי לומר להוריה כי דני הוא ארושה. הזוג נישא שנית, הפעם בטכס דתי בבית-כנסת, כעבור חצי שנה של נישואים אורחיים.

את חיהם המשותפים החלו השניים כי שמעט מאד בידם. לסילביה היו אז 30 דולר

לזוג שורת הופעות עם להקה נודדת. הקריי- רה האמנותית החלה בריציות.

נישואים כפולים

שך כל אותו זמן, נהנו השניים זה מחברת זו, אם כי האמינו כי היחסים ביניהם מקצועיים בלבד. עד אשר, יום אחד, טילפן דני לביתה של סילביה פיין. הוא היה

ואילו דני אינו יכול לזכור בדיוק אם היו לו 40 דולר בכיס או אם היה חייב 40 דולר. היתה זאת היא שמצאה לו את עבודתו הרא- שונה כמפרנס משפחה: הופעה במועדון לילה קטן. דני סירב תחילה אך לבסוף לקח מיפרעה על חשבון משכורתו, קנה בה מעיל ערב להופעה. בהצגה הראשונה, שעה שהלקר- חות סעדו את ארוחת הערב ליד שולחנות פזורים באולם, נחל דני הצלחה בינונית. ב- חצות, היה עליו לתת הצגה שניה, בפני באי

בהצגה הגדולה

שוב

והקבארטים, הרגילים להופעות מגוונות.

איטיים, כשכולו אומר ביישנות, דני אל מרכז הבמה הזעירה. ואז, פרץ מפיו שטף אדיר של פזמונים, יללות ושירים מטורפים לחלוטין. פץ וריקה, פניו התעוותו באלף ה"הלקוחות השתוללו, דפקו על שול"בתביעה להורגים. כאשר לא היה להציג יותר, ביקש מהתזמורת ל"נה והשמיע צירוף מוזר, חסר כל ל הברות ואותיות. הקישקשים יצאו צב גובר והולך — עד שצנח ארצה ייפיות. למחרת, קשה היה להשיג שיבה באותו מועדון-לילה.

מי הבוס?

בית ראתה בהצגותיו של דני חתה היא והחלה מתייחסת אל בעלה פלא, שיש להדריכו ביד איתנה. שיכה לחבר את שריו ולחכנן את י, ניהלה את עסקיו ואף קבעה לו

בור, החלו שחקנים, עתונאים ואנשי למיניהם ללעוג לדני. "איזה מין גבר שאלו אותו, אם אינך יכול לעשות אשתך?"

תקופה של מתיחות ומריבות בין זני 10 שנים נולדה דנה, כהם הי וסילביה שוב לא יכלה ללדת את פסנתרנית. הוא החליט להפגין את קיבל על עצמו סידרת הופעות באנגליה.

גיע ללונדון מבוהל במקצת מהעותו. הפעם הראשונה שעשה צעד כה לא בלחית אשתו. בערב הפתיחה, אלף איש מילאו את האולם, קרה לי מוזר. הוא נמר מאחורי הקלעים, המנחה מציגו בפני הקהל. המסך — אך דני לא יכול היה לזוז מ"הוא פחד.

היה לאמרגנו חוש התמצאות הוא דחף את השחקן בכוח אל מרכז דני אמר את הדבר הראשון שעלה לו: "אני כולי רועד כמו עלה." הי בצחוק ידירות.

26 שעות בתור

גתו הראשונה בלונדון הציג ש שלא הציג מאז אותו ערב משוגע היליה הקטן. הקהל השתולל. הקרי נגלית המסורתית נמסה תוך שניות מי הבדרן הגדול. כעבור כמה ערבים, חל מתגבר בו הבטחון העצמי, היה על סף הבמה ומשוחח שיחת-רעים גיו על כל נושא שעלה על דעתו.

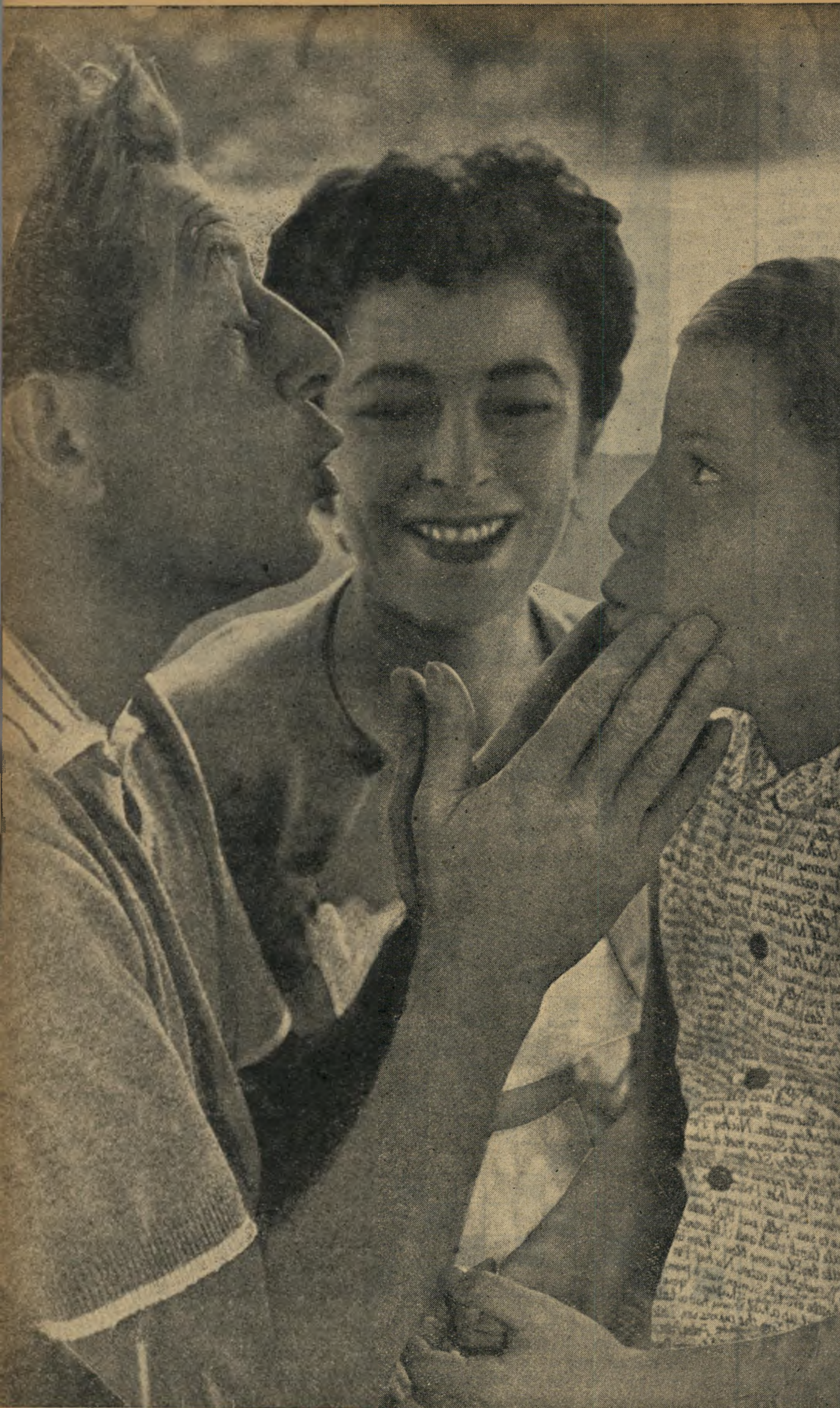
עמדו 26 שעות בתור כדי לזכות להופעתו. מלך ומלכת אנגליה באו באולם. נהגי מוניות סירבו לקבל סף. הוא נפגש עם ווינסטון צ'רצ'יל יבוק לבבי מגורג ברנרד שו. שגריר הברית באנגליה הכריז עליו בגאווה: י שוב אינו אמריקאי בלבד. הוא וולם כולו!"

דני האדם ודני השחקן

בן 42, דניאל קמינסקי הינו עליו מח, בחייו הפרטיים לא פחית מאשר לו על הבמה. הוא מסוגל להתחפש ולהופיע בדלת האחורית של ביתו ד או, בלבוש משרת סיני זקן, לקדם זמ של אורחים שהוזמנו לנשף בתור האדון קיי לא הזמין איש לביתו לי יב ומבלה בחברת אשתו.

לפני שנתיים, האמין כי חברות הי עבדו עבד ניצלו איתו יותר מדי, שלא התאימה לכשרונותיו האמיתיים, מעבודתו, יסד חברת סרטים משלו. זה" אמר אז, "יוכל דני קיי האדם מה מתאים לדני קיי השחקן."

לכן גם סיבה שניה חשובה לאר דני קיי האדם יוכל להקדיש הרבה ל לעשות למען סוג מסויים של בני ר הוא אוהב אותם מאד: הילדים.

לאמן בינלאומי. במרכז עומדת אשתו סילביה, אשר הודות לה עשה את ראשית דרכו אל מרומי התהילה.

צחוק גם בבית. דני קיי מנסה ללמד את בתו דנה, בת-התשע, כמה מן העוויות המצחיקות, שהפכו אותו

קומנדו זול חברון

(המשך מעמוד 6)

את האנשים הנחוצים לו במשקים השכנים, כשהם אוכלים ארוחת ערב בחדרהאכול, ו־ אפשר להשיגם בטלפון.

אם ישנה באותו ערב „פעולה תרבותית“ — הרצאה, מסיבה, הופעה אמנותית או סרט — אפשר לראות בה את פרויקה כשראשו צונח לפעמים על חזהו, וחוזר ומתנער. בשעה 11 הוא מגיע למיטתו — ומתקשה מאד לשוב ולצאת ממנה בשש בבוקר, או בחמש.

ה יתה זאת טעות לחשוב שמשום כך הפך פרויקה איש בהחלט לתרבות, למדע, לספרות ואמנות. אם צנח ראשו על חזהו בשעת ההרצאה, אין פירושו שאינו מקשיב בעניין רב. את זאת אפשר לגלות למחרת היום (אם אין זה יום מתוח מאד), כשפרויקה מתחיל לשוחח, בכבודות במקצת, על תוכן הדברים.

את גליון על המשמר מיום ששי, ובעיקר את הדף לספרות ואמנות, שומר פרויקה ב־ חדרו, על גבי שולחן העץ הקטן המכוסה במפה לבנה. הוא לא הספיק להציץ בו בשבת או ביום ראשון, אך ביום שלישי, ברגע של פנאי, הוא כולע במהירות מאמר אחד או שניים, וקטע ממחזה שפורטמו שם.

הוא גר בחדר לעצמו, שלושה על שלושה מטרים שטח, בתוך אחד הצריפים הירקרקים שרוב חברי משק להב דרים בהם. בכל זאת, אין זה רגיל בלהב שרוחק ידור לבדו, ללא שותפים. פרויקה מסביר את פשר נדיבותה המיוחדת של חדרת השיכון: „אני — בעייה אני“, הוא אומר. „רוצים שאני אתחנן, אז נתנו לי חדר לחוד. זה ככה, לפעמים כש־ מתחתנים מקבלים חדר, ולפעמים כש־מקבלים חדר — מתחתנים.“

אולם פרויקה אינו מתכוון לגרום נחת־רוח כזאת לחברת השיכון, אם כי מצבו שטיר ממצב של הרבה רחוקים במשק להב — יש לו חברה, תרצה שמה, הנמצאת באופן זמני בבית הוריה בקריית־חיים, לצורך טיפול רפואי.

מצב הרחוקים האחרים קשה יותר — רק לעתים רחוקות הם יוצאים מן התחום הצר של המשק, נפגשים בפנים נערתיות חדשות, מעטים במשק להב היוצאים, מעטים הבאים, והרחוקים עומדים ברחוקותם זמן רב, מתכננים בקנאה מוסתרת אל שמונה הבנות ה־ ראשונות של המשק, המשחקות בחצר בית־ התינוקות. עד כה לא היו חברי המשק מסור־ גלים לספק לחדר־הילדים אפילו בן אחד.

חברי משק להב מתלוצצים, שה־ מרצפות בחדרו של פרויקה הן חדשות לגמרי — אף פעם לא שיפשו אותן בסמרי טוט עד היום. הובר נכון ואינו נכון — אין החדר מלוכלך, אבל הוא מוזנח. אין בו כל הידור וקישוט מן הסוג שאפשר כבר למצוא בחדרי הזוגות הנשואים, בהם מורגשת יד אשה. על קירות המאונסים החומים־כהים, המצפים את פנים החדר, אפשר לראות רק תמונות־נוף מקרית, שחולקה כנראה פעם על ידי חדרת השיכון, חילונות של בד לבן גס תלויים משני עברי החלון, והשולחן מכוסה במפה הלבנה הרגילה. מרבד נישן לכיסוי המיטה וארון עץ הקבוע בקיר הצריף מש־ לימים את הציוד הביתי של פרויקה.

על השולחן — ערימת מכתבים מודפסים בסנסטיל, חוזרים של אירגון מגדלי הפלחה, התראות של באגנים הירשים תשלום ש־ רות. לידם — חוברות השדה למשק העופות, המיכון החקלאי, פרויקה קורא בעיון את כל הספרות המקצועית, אם כי במאוחר, בדרך כלל.

חלק קבוע של החדר, כמו של כל חדר אחר, הוא גם הרובה הניצב דרך־קבע בפיוה. פרויקה אינו יוצא לשדות בלעדיו — אלה הן הפקודות.

הוא אינו יכול לעבור בשדה, מבלי להקדיש רגע או שניים להתבוננות ב־ חיפושית מוורה הנוחת תחת אבן, או מבלי לקטוף את פרי הדוואים, סלל הפריזון, כדי להביאו לחדר לעיון ממושך יותר. „סעם“ הוא אומר, „התעסקתי קצת באנתומולוגיה. הייתי די מומחה, עד שמישהו אמר לי שיש חיפושית אחת שיש לה יותר מינים מאשר

הסוד לעזיב
כום כיכולתך
כי ברכה
סוד הצלחה
כוננו לך
פרס לנבון
ראה כי נכון
סוד החסכון

בנק א"י לדיסקונט בע"מ

פרס עשר לירות

יוגרל בין פותרי תשבץ „העולם הזה“ 968

	7		6	5	4		3	2		1
12		11		10				9		8
		15				14				13
					17			16		
22		21				20		19		18
			26		25		24	23		
	31		30			29			28	27
				34			33			32
					36			35		
	41		40				39		38	37
		44		43						42
							45			

מאוזן; 2. משילומיה אנו חיים; 8. לכל אדם דתי; 10. גיבורי המוסא דאג; 13. מלך הסטרא אחרא; 14. תשע עשרה; 15. קצין צוער; 16. מאה חסר אחת; 17. אסור להקדימה לקנה; 18. בן שה; 20. לאבשלום כזאת ב־ רושלים; 21. סופו לתלייה; 23. חסרון; 25. בית ה־ מחמירים; 27. לשעבר רפובליקה באלטית; 29. אויב; 30. מוסיף טעם למאפה; 32. מושפע מן הירח; 34. מסית המוגנים, בלשוננו, בעיקר; 35. החדר בבית־הסוהר; 36. אשכול ממונה עליו; 37. קריאת כאב; 39. אביו של יהושוע; 40. אמון... וולירה, המדינאי האירי הידוע; 41. לחיל הים; 42. אתונה היא בירתה; 43. תל־אביב; 44. מבצע במלחמת העצמאות; 45. בית־ספר בו נשא־ רים התלמידים גם אחר שעות הלימוד.

מאונך; 1. יעקב דורי, לשעבר; 2. בו עובד הגנן; 3. שולחן וארון, בין השאר; 4. „אלה... רפא... לה“; 5. הכתיב הנכון של ירושלים; 6. „אנשים אחרים...“; 7. משורר אנגלי, ידיד יוון; 8. סופר אידי בעל שם עולם שהתיישב בבתי־ים; 9. משותף לשפתון ולעפרון; 10. פלא; 12. מאכל בני־ישראל במדבר; 18. בעל מלחמה ושלום; 19. קוראים אותה כל שבוע, אחר פרשת השבוע; 21. משק בעמק יזרעאל; 22. חברו למסע של חרושצ'ב ללונדון; 24. אדם יהיר מטבעו; 25. משה שפירא, למשל; 26. מידת משקל, של בשר, בעיקר;

28. „כי יד על כס... מלחמה לה“ בעמק מדור דור, 29. אוני, בעברית יותר פשוטה; 31. כך היו צריכים לכתוב ט“ז; 33. בכור יעקב; 34. צורת הסמיכות של הירקות עבורם מכרה לאה את לילתה; 38. יסוד חימי, עוצר דם; 41. ברית ברלין־רומא; 43. אף הוא היה ידוע בכינוי „רבנו“.

לדודיק

מאביו, בכפר בורג' הירדני. האב היכה אוו
תו מפני שפוצץ כדור של אחיו. הוא היה
צמק ועטוף סחכות. כשאמרו לו להתפשט
במקלחת, היה מסוחר נורא.

נתנו לו סנדלים, גרביים וגופיה חדשה.
אחרי יומיומיים נרגע. הסבירו לו שלא כדאי
לו להישאר במשק מפני שאין שם ילדים
בגילו. הוא הציע לחזור לאביו. מילאו את
כיסיו בממתקים ושלחוהו חזרה. הוריו המוד-
אנים לא האמינו למראה עיניהם כשהופיע
שוב, לבוש בכ"ש-שייך. השמועה פשטה מיד
בכל האזור, והדיה הגיעו חזרה לשטח ה-
ישראלי.

פעם אחרת הביאו בעונת הגשמים ילדה
ערביה, שנפלה לתוך מדורה של בדואים.
הבוקר ניתק את המשק. איאפשר היה להע-
ביר את הילדה לבית-חולים. תחת זאת טיפ-
לו בה תרצה החובשת של או, חברתו של
פרויקה. היא ישבה ליד מיטתה במשך ארבעה
ימים, עד שיצאה מכלל סכנה. על זה קיב-
ל ציון מקופת-חולים.

דודיק נאנח, הלחאי שאפשר היה לסדר
את כל העניינים בצורה זאת. אבל לפעמים
צריכים להראות יד חזקה. צריכים לירות על
עודים שעוברים את הגבול (אבל להיזהר
שלא לפגוע ברועים, פן תיפתח גאולת-דם).
וצריכים לעמוד על המשמר — בכל יום,
בכל רגע.

רחוק ראה דודיק ענן סמיך של אבק.
זה אברהם. הוא הוביל בסרקטור את
מכונת-החציר. אחרי נגד אחד המתנדבים
על פלספורמה, העמים עליה את החבילות
הקשורות שנפלטו מן המכונה. הכל התנהל
בתוך ענן שלא התפור לרגע.

אברהם נראה כאילו היה דבוק לכסא
הסרקטור. הוא עבד ללא הפסקה מאז קם ב-
חמש בבוקר: שימן את המכונה, התקין
אותה לעבודה, גרר אותה לשדה בנסיעה שאר-
כה כמעט שעה. מאז שעה שמונה הוא מס-
תובב כאן בעגולים קצובים, באבק המתמיד,
אצל אברהם אין חוכמות. כשהוא עובד,
הוא עובד. הוא מכוסה שכבת-אבק עד אין
הכר, מוסתר עלידי כובע-סמבל ומשקפי-
נהיגה, אך אפשר להכירו בנקל בעזרת ה-
חיוך הרחב של שתי שורות שיניים צחורות.
בעצם, יכול היה אברהם להיות עתה
באמריקה. אמו, מחתיקות רחובות, הבטיחה
לו זאת, אם רק יעזוב את המשק. בעיניו
היה זה כובד נורא שאברהם המשיך שלה
יגרור מכונת-כיבוש ליד חבריו. אבל קל יו-
תר לנצר את הרב הראשי מאשר להוציא
את אברהם מלהב.

כי אברהם הוא להב. הוא מסמל מאין כמו-
הו משק זה: את שגנון-העבודה שלו, שה-
פך לפולחן עליון, את ההקפדה על יחסי-
חברות. וגם את העובדה שבמשק זה אין
כמעט איש שלא יכול היה לחיות חיים
נוחים ומרווחים בעיר.

אברהם בא מאוחר לתנועה, בגיל 16.
אולי בשל זה הוא קנאי יותר לערכי ה-
תנועה מאשר החברים האחרים, שהצטרפו
כילדים. רובם נקלעו לתנועה במקרה. כמו
עמוס המסגר, למשל, שגר מול מגרש הכדור-
גל של המכבי בפתח-תקוה, שיחק שם ושי-
תל שם את הדשא, עד שדודו במשמרה-
עמק ודודו במשק שמיר החליטו שעליו
לעבור לתנועה הנכונה.

דודיק חזר לאסו למשק. ממול רעה
הבקר. הפרות עמדו וכרעו בסויות שר-
נות של העלאת גירה. מסכיבו התרוצצו
הבוקרים, איזווא ומרדי ההונגרים, כדי ללכ-
דן לפני השיבה הביתה. כשרוצים להוביל
צאן, הולכים לפניו. כשרוצים להוביל בקר,
רוכבים מאחוריו וממריצים אותו בצעקות.
לא כל כך רומנטי, מקצוע הבוקרים. ביחוד
בימי הקיץ החמים, כשהבוקרים מצטלים ב-
שמש. למזלם איאפשר להויע בלהב. האקלים
יבש מדי.

בקצה העדר, כרגיל, טיילה סילבאנה. דמות
ממש. סילבאנה זו. הפרה נקראה כך מפני
שאיוואן קרא שבועון קולנועי בשעת ליד-
תה. יש לה אישיות. לאן שהיא הולכת, הולך
העדר כולו. צריכים לסקוח עליה עין.
העדר זה לאסו דרומה, לאורך הגבול. כמר-
חק של מאתיים מטר, מן העבר השני, זו
עדר דומה צפונה. כך זה בכל ערב, היהר
דודיק, עדר מול עדר, בכיוונים הפוכים,
כשהגבול חוצץ ביניהם, עדות מתמדת לאזר-
סריהגיון של המן האנושי.

לבית-הספר העממי ברחוב ו' והציע לילדים
לשחק בתנועה במישחקים. כמה מן הילדים
ניסו את מגלם בתנועה החדשה. נמרוד היה
ביניהם. מאז לא נעדר אף מפעולה אחת.
החברים היו קוראים לו "דוגרי" כי כך,
היה אופיו. כשנודע לחברי "דוד" "להבות"
של השומר-הצעיר שגרענים יתנחל בצפון ה-
רחוק-הרחוק, יצא נמרוד עם כמה חברים ל-
תל אל-קאדי כדי לבדוק את השטח. הוא
חזר על אלונקה, פצוע ממוקש. אבל הוא
ניחם את החבריה שבאו לנחמו.

למרות שבא מן הקריה, לא היה "מש-
קיסט", אלא דווקא קנאי להתמסרותו ל-
תנועה. על כך נשלח להדרכתו, בקן חולון.
פעם בשבועיים חזר הביתה, ללהב, להשת-
תף בישיבת הועדות השונות. היה ברור כי
נמרוד יהיה המזכיר הבא.

לפני חצי שנה נוספו למשק כמה שטחים,
אחרי שהגבול סומן מחדש. החבריה יצאו
לחרוש, על נמרוד היה לחזור העירה. הוא
לא היה מסוגל לצאת כבלי לעשות קודם
משהו. לכן קפץ לתוך הגיפ שצא להבטיח
את החורשים. הוא ישב ליד דודיק.

הגיפ נע אנה ואנה ליד הגבול. לפתע
ניתך עליו צרור של מקלע. משמר הלגיון
עבר במקרה. עוד לפני שהספיק להפליט הגה,
נפח נמרוד את נשמתו.

כל ההורים באו להלוויה. כל אזור מהם
ידע כי זה יכול היה להיות גם בנו. ההר-

לכל שאר החיטושיות ביחד. מאז התייאשתי
— עם כל כך הרבה מינים לא אוכל להסתדר.
יש לו לפרויקה גם חלומות נוספים — הוא
היה רוצה ("אם רק היה למשק השכל לזה")
ללמוד בטכניון הנדסת מכונות חקלאיות:
"זה היה יכול להשתלם — ועוד איך!" אבל
מי כמוהו, מרכז המשק, יודע כמה אין הדבר
מעשי?

העבודה היומיומית משעבדת את כל כוחות
הגוף והרוח. פרויקה יודע זאת. הוא מרגיש
כיצד נשמים מידי, לאט לאט, הספרות או
המדע, שהיה רוצה להתעסק בהם. הוא אינו
נכנע לגורל הזה — אבל יודע כאילו מראש
שהערכה אבודה. את הצער הסמוי, המת-
לחה לתחושה עמומה זאת, הוא מפרק ב-
דרך פשוטה: זרם של קללות עסיסיות ה-
פורץ מפיו בנוח עליו הרוח הרעה. אחר כך
הוא מאשים את עצמו: "איני יכול להס-
תדר עם אנשים!" וחברי המשק אומרים,
כגאחה סמויה: "פרויקה שלנו הוא ציניקן!"

דודיק עצר את הגיפ. לפניו, במרחק
של עשרים מטר, עמד על הדרך צבאי, הס-
תכלו בו בסקרנות רבה. לדודיק לא היה רובה,
רק אקדה. אולם גם לו היה לו רובה, לא היה
משתמש בו. לדודיק אין לב להרוג צבאים.
הצבי הסתלק בדירה נאה, דודיק המשיך
בדרכו אל שדות הפלחה הרחוקים. הדרך עב-
רה בטוח של יריקה מן הגבול. תוך כדי

קרוב הפיראין: תמונתו האחרונה של
מונה בורג'י, שנהרג ליד מכונת המשק
בהתקפה האחרונה של הפיראין, צולמה
במקרה על ידי צלם העולם הזה בשעת טיול.

קרוב הפיראין: תמונתו האחרונה של
מונה בורג'י, שנהרג ליד מכונת המשק
בהתקפה האחרונה של הפיראין, צולמה
במקרה על ידי צלם העולם הזה בשעת טיול.

נסיעה בחז דודיק בעין מאומנת את המתר-
חש מן העבר השני.
במרחק של כמה מטרים התכיפה אשה
ערביה בשדה. היא הרחיקה בידה עשברי
בר. לידה שיחק ילד קטנטן. רחוק יותר עב-
רה תהלכות גמלים. על הרכס ירבה דמות
בודדה, כנראה תצפית של המשמר הלאומי
הירדני.

במבט מקצועי של מרכז-פלחה הסתכל דוד-
דיק בשדה המבשיל בשטח הירדני. עוד מעט
יתחילו לקצור בידים. לו היה קיים שלום,
יכול היה משק להב להשכיר לערבים את
הקומביין. לו היה קיים שלום אפשר היה
לסדר הרבה דברים בהגיון רב יותר. לו היה
קיים שלום לא היה חשש לעבור את הגבול
בחצי מטר. וגם נמרוד עוד היה חי.

עזה היה הגבול שקט. לא גרמה ל-
כך מדיניות-החזק שנוהלה עלידי שר-
חוץ אישים בירושלים. גרמה לכך מדיניות-
החוץ של שריה-החוץ של משק להב. זה היה
תפקידו של דודיק, שאחיו נהג במלחמת-
העצמאות.

כשכא ללהב, לא חלם על כך. הוא לא ידע
אפילו ערבית. דוד קרוי, איש כפר-מנחם, קי-
שר לו את הקשרים הראשונים עם ערביי
הסביבה, הבדואים הישראליים.

אבל דודיק שושני מקרית חיים, בוגר בית-
ספר כדורי, או בן 18, למד מהר מאד. לאורך
עשרים קילומטרים גבול המדינה, קבע
הוא את המצב. היו לו רעיונות טובים, ו-
גישה ברירה לעניינים. היחסים על הגבול
נקבעים עלידי מעשים קטנים. כמו למשל
המקרה של עודה.

עודה היה ילד ערבי בן 11, שהופיע ב-
בוקר בהיר אחד במשק. הוא סיפר שברח
בכתה ד' בא מדריך של השומר-הצעיר,

עודה היה ילד ערבי בן 11, שהופיע ב-
בוקר בהיר אחד במשק. הוא סיפר שברח

בכתה ד' בא מדריך של השומר-הצעיר,

הווי

גלגל חוזר

בתל-אביב, נעצר צעיר ב' אשמת גניבת שלוש מכונות תפירה זינגר, טען להגנתו כי היתה זו אותה מכונה שהוא גנב, מכר, גנב, מכר ושוב גנב.

עבודת חוץ

בכא-רשבע, הודיע בעל לאשתו כי יעדר מביתו שב' ע"מ, בהם יעבוד באילת, הופתע כעבור יומיים לפגוש את אשתו מטיילת בלחית גבר זר בתל-אביב, שעה שהוא עצמו בילה שם בחברת ידידה.

תלבושת ערב

בחיפה, נעצר נער באשמת גניבת שני זוגות מכנסי דונגרי אמריקאיים, חולצת משי ירוקה, עניבה צהובה ושלושה זוגות גרביים משובצות, הסביר להגנתו כי רצה להופיע "כאדם הגוף" במסיבה.

אות הזמן

ברמלה, הגיש אליהו פידאי בקשה להחליף את שמו לאליהו ישראלי, ביקש כי הדבר ייעשה בדחיפות, בגלל המצב המתוח השורר במדינה.

חזירות

ביפו, קיבלה המשטרה ה' דעה מתושב ששמע את שכנו מתכנן בלחש עם אשתו כי שניהם יצאו בלילה לפרדס "לשתות את עליזה", חקרה את בני הזוג, שיחררה אותם לאחר שנתברר כי עליזה היא חזירה שהשניים גידלו בתוך דירתם על מנת לא להרגיז את שכניהם הדתיים.

אל תשלם יותר

בתל-אביב, נמצאה מכונת ת' הגנובה של תושב חיפה, כשעל מושבה הקדמי רשימה מפורטת של תיקונים הדורו שים לה, שחבורה עלידי הגנב האלמוני, בצירוף הערכה כספית מדוקדקת של הוצאות תיקונים אלה.

בדי פרוטקציה

בחדרה, נעצר ערבי תושב המשולש על צאתו את אזור הממשל הצבאי ללא רשיון, הס' ביר כי עשה זאת רק כדי להר' כיח לשכניו שאינו נהנה מיחס מיוחד מצד השלטונות הישראליים בשל שיתוף פעולה בלתי רגיל.

קרן הגן

בעכו, הובא דייג מקומי ל' משפט על כי נמצא חומר נפץ ברשותו, הסביר כי לא הת' כחן להשתמש בו להרגת דגים כי אם להגנתו האישית, לאחר ששמע כי המצרים רכשו שתי צוללות.

נפלא!
אריגי דקרון של דו'פונט
כבר בישראל!

מתכנס בקלות —
אין כמעט צורך בגהוץ

האריג חזק ומשתמר לשנים
אינו מתקמט ואינו מתכווץ.

יפה, נוח וקל בכל מזג אויר
— אידיאלי לנסיעות.

חליפה: 88 י"י
מוכנה: 25 י"י
זוג מכנסים: 25 י"י

DU PONT

DACRON רעיונות חדשים בראש כל גבר...
דאקרון

תל-אביב רחוב אלנבי 43 רח' נחלת בנימין 39	ירושלים בנין גנרלי רחוב יפו	חיפה מרכז מסחרי חדש הדר: רח' הרצל 28 א'
---	--	--

הנוסע!
אל תרוץ, מקום ישיבה שמור לך תמיד
באוטובוסים שבקו ת"א-חיפה, ללא הרשמה מוקדמת ותוספת תשלום

אמית "א.ד.ת."

אינך קשור ללוח זמנים
גש לתחנה וסע

הישיר מחכה לך
70 מכוניות חדישות יוצאות בכל 25-30 דגע
בקו תל-אביב — חיפה וחזרה.
ישרים מופלים בקו ירושלים, הגליל, סבריה, עפולה, חדרה וכו'.

כחול...
הטוב
היותר
הוא

האט רוקס
הנאור

לוקי
בר-סעדה
תל אביב, רחוב אלנבי 3
טלפון 23752
מאכלים איטלקיים —
מוסיקה
מיוזג אויר

יריד פריז

המבקרים והסוכנים לבין המציגים. התערוכה משקפת בנאמנות את ההתפתחות התעשייתית המודרנית ומעניינת לא רק את אנשי העסקים אלא גם מהנדסים וטכנאים. לפי ידיעות מפריז הגיעו כבר לבירה הצרפתית עשרות אלפי נציגי פירמות זרות כדי להשתתף בפתיחת היריד ומאות אלפי תיירים מכל קצות העולם הכניסו לתכניותיהם נסיעה לפריז במטרה מיוחדת לבקר ביריד. ישראלים ימצאו עניין מיוחד ביריד שיאפשר להם, בלי ספק, לפתח את הקשרים המסחריים בין שתי הארצות.

יריד פריז המסורתי יפתח השנה ב-5 במאי ויימשך עד ה-21. יריד זה הוא הפגנה כבירה של הישגי התעשייה לא רק בצרפת אלא בעולם כולו. השנה ישתתפו בו כשלושת אלפים מפעלים פירמות מארבעים מדינות בכל הענפים. הביתנים מחולקים לפי זנפים ראשיים (כבנייה, מכונות, חשמל, פלסטיקה). כמו כן קיימות מחלקות למוצרים צרפתיים ספציפיים כאמנות ומלאכה, זכשיטים, צעצועים, יין. התערוכה הוקמה במרכז האיזור התעשייתי והמסחרי של פריז ולידה הוקם משרד לאינפורמציה כלכלית המקשר בין

יוסי'פון במונאקו

הזמרת **שושנה רמארי**, המסיירת עתה
בתיארוכה בלחיות המלחין **משה ווילנבסקי**,
ניצלה את ביקורה בפארם לטוילים נרחבים
בעיר האורות. לבסוף, כשעייפה, הוצא לה
ללבקר בתערוכת הצייר היהודי המנוח חיים
סוטנין, הערכת באחד הפרברים מן הפוסט-
שאלה שישנה: „אולי יש איזה צייר פחות
גדול, אבל יותר קרוב? ...” איש תלם

פסוקי השבוע

● ד"ר נחום גודרמן, יושב ראש הנהלת הסוכנות היהודית, בנאומו בפתיחת הקונגרס הציוני: "שמונים אחוז מן ההחלטות שנתקבלו בקונגרסים הקודמים נשארו על גבי הנייר. מוטב ל' החליט פחות ולבצע יותר, כי היהודים שנהגו מן ההחלטות היו סותרים בידי פסולת."

● אליהו דובקין, חבר הנהלת ה-
סוכנות, בנאומו בכינוס מטעם קרן היסוד
בבאר שבע: "ציוני הוא ככל יהודי אחר,
אבל קצת יותר."

● **ישרהפיתוח מרדכי בנטוב,**
בצטטן סיסמת פירסומת שהוצעה לו על-

לשמש! אם יהיה יום גשום — כל הוצאותיכם על חשבוננו!"

● הקומויקאי דני קיי, בשעה שהוגש לו כפה תורכי בבית נשיא ישראל יצחק נבצבי: "כמה טוב לשנות קפה תורכי בבית נשיא יהודי."

ההומוריסט אפרים קישון, ברישיתו שיר ברכה לארץ בת 8 : "וזהי ארץ אוכלת כל דומן לא שרידיה, והיא בכל זאת איננה משמנה. וזהי ארץ כל לומדת האם את שפתיהם מפי בניה. וזהי ארץ בה אכלו האבות בוסר, ושנייה הבנים מצוינות. וזהי ארץ בה לכל אורח הכוחות לומר את דעתו, אך אין בה חוק המתיב משתו להקשיב. וזהי ארץ, בה לא נוסעים ביום שבת, כדי שבמשך השבוע יהיה שקט סביב החזיר. וזהי ארץ, בה רשאי כל תינוק לבחור בורם של האבא. וזהי ארץ בה קוראים לשרה'הוולף סתם, משה' ואחר־כך מתים מדום התרגשות. וזהי ארץ בה כל אדם — חיליל, ובכל זאת, כל חיליל — אדם."

● **"מעריב"**, על דחיית ההחלטה בדרישת הספרים להעלות את המחירים: "אומרים שכל העיכובים נובעים מכך, שהפקיד המטפל בדבר הוא קרת."

● **סיר אנתוני אידן**, ראש ממשלת בריטניה, בתשובה לשאילתא בפרלמנט כמה יעלה לבריטניה ביקורם של ראש ממשלת ברית-המועצות ניקולאי בולגאנין

ומזכיר המפלגה הקומוניסטית הסובייטית ניקיטה כרושצ'וב: "הרבה פחות מחלק המיליון של מחיר פצצת מימן אחת."

● **פוד ראמאדייה**, שריהאוצר הצרפתי, בהגינו על מדיניות המסים שלו: „לא ייתכן לקבוע מס שימצא חן בעיני האוכלוסיה כולה. המס היחיד שיהיה טוב בעיני

האזרח הוא המס שמשלכ השכן."

• ז'ל רזמאן, הסופר הצרפתי, בשובו מביקור בארצות-הברית: "הראדיו הוא

חבורה של אנשים שאין להם מה לומר והמדברים באוזניהם של אנשים שאין להם זמן להקשיב.

הכלה קלי והחתן רנייה
בברכת יוסיפון —

המלך פארוק במכס הנישואין
— החבר לאידיאלים

זאב יוסיפון רגו מאד כאשר גילה את שמו חתום, בין השאר, על מודעת ברכה במרחבת לנסך **רבייה השלישי** לרגל הנישואים עם הכוכבת **גרייס קלי** (כתריו של הנסיך) לאידיאלים" כביכול. יוסיפון שלח למערכת העיתון מכתב מלא מהממרמות על מעשיו של הליצן האלמוני, דרש לפסוק התנצלות בלשטט מטעם המערכת והענשת האחראי למעשה ... אבב, פרט אופ' ייני : העיתון חרות גילא השבוע, בכל הר' ציננו, כי רבייה הוא ממוצא יהודי ואף קרוב משפחה של המשורר היהודי המנוח היינריך היינה ... המלך היחיד שביקר במו גופו ב' מונאקי לרגל הנישואין המלכותיים היה **פארוק** המודח ממצרים. שאר בתי המלכות בעולם הסתפקו בשידור נציגים. .. ברשימה שהוקדשה לאצטילופדורס חלוצי היישוב ובנוני העלה העיתונאי **אורי קליסרי**, עורכו הראשון של העונם הזה, מתהום האנצפלה שנים של הכיננים שניתנו למחבר האנצפלה פדיו, **דוד תדרה** : ראש עיריית ירושלים הערבי לשעבר, ד"ר מוסטאפה כאדלי, כינה אותו בשם "שרלוק הולמס הישראלי" ואילו חיים נחמן ביאליק אמר : "העומד על משמר" וכו' וענינו פקחיה נוצפיה."

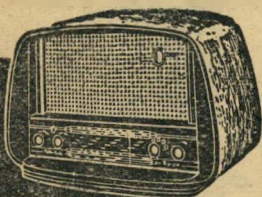

מה יותר לכן מלבן?
מה יותר נקי מוקי?
נסו בבטח!

צבירה

לכביסה
ולהרחת
הלבנים

מחיר הקופסא 180 פרוטה

עולם בתחלות
 המחיר והתפוקה
 * לכל טעם *
 ונוח לכל כיס

פאלאסט

6 מנורות אופרה לזכר

סופר 7 מנורות

7 מנורות סופר לזכס

8 מערות ס'אפוניק

פאגאניני 8 חנויות

700 ש"ג
700 ש"ג
700 ש"ג

תהיה דק קולו אחת תקליטם
אלטמנה

1. THE RECORD OF THE PROCEEDINGS OF THE LEGISLATIVE ASSEMBLY OF THE STATE OF NEW YORK FOR THE SESSION OF 1911 AND 1912 AND 1913 AND 1914 AND 1915 AND 1916 AND 1917 AND 1918 AND 1919 AND 1920 AND 1921 AND 1922 AND 1923 AND 1924 AND 1925 AND 1926 AND 1927 AND 1928 AND 1929 AND 1930 AND 1931 AND 1932 AND 1933 AND 1934 AND 1935 AND 1936 AND 1937 AND 1938 AND 1939 AND 1940 AND 1941 AND 1942 AND 1943 AND 1944 AND 1945 AND 1946 AND 1947 AND 1948 AND 1949 AND 1950 AND 1951 AND 1952 AND 1953 AND 1954 AND 1955 AND 1956 AND 1957 AND 1958 AND 1959 AND 1960 AND 1961 AND 1962 AND 1963 AND 1964 AND 1965 AND 1966 AND 1967 AND 1968 AND 1969 AND 1970 AND 1971 AND 1972 AND 1973 AND 1974 AND 1975 AND 1976 AND 1977 AND 1978 AND 1979 AND 1980 AND 1981 AND 1982 AND 1983 AND 1984 AND 1985 AND 1986 AND 1987 AND 1988 AND 1989 AND 1990 AND 1991 AND 1992 AND 1993 AND 1994 AND 1995 AND 1996 AND 1997 AND 1998 AND 1999 AND 2000 AND 2001 AND 2002 AND 2003 AND 2004 AND 2005 AND 2006 AND 2007 AND 2008 AND 2009 AND 2010 AND 2011 AND 2012 AND 2013 AND 2014 AND 2015 AND 2016 AND 2017 AND 2018 AND 2019 AND 2020 AND 2021 AND 2022 AND 2023 AND 2024 AND 2025 AND 2026 AND 2027 AND 2028 AND 2029 AND 2030 AND 2031 AND 2032 AND 2033 AND 2034 AND 2035 AND 2036 AND 2037 AND 2038 AND 2039 AND 2040 AND 2041 AND 2042 AND 2043 AND 2044 AND 2045 AND 2046 AND 2047 AND 2048 AND 2049 AND 2050 AND 2051 AND 2052 AND 2053 AND 2054 AND 2055 AND 2056 AND 2057 AND 2058 AND 2059 AND 2060 AND 2061 AND 2062 AND 2063 AND 2064 AND 2065 AND 2066 AND 2067 AND 2068 AND 2069 AND 2070 AND 2071 AND 2072 AND 2073 AND 2074 AND 2075 AND 2076 AND 2077 AND 2078 AND 2079 AND 2080 AND 2081 AND 2082 AND 2083 AND 2084 AND 2085 AND 2086 AND 2087 AND 2088 AND 2089 AND 2090 AND 2091 AND 2092 AND 2093 AND 2094 AND 2095 AND 2096 AND 2097 AND 2098 AND 2099 AND 2100 AND 2101 AND 2102 AND 2103 AND 2104 AND 2105 AND 2106 AND 2107 AND 2108 AND 2109 AND 2110 AND 2111 AND 2112 AND 2113 AND 2114 AND 2115 AND 2116 AND 2117 AND 2118 AND 2119 AND 2120 AND 2121 AND 2122 AND 2123 AND 2124 AND 2125 AND 2126 AND 2127 AND 2128 AND 2129 AND 2130 AND 2131 AND 2132 AND 2133 AND 2134 AND 2135 AND 2136 AND 2137 AND 2138 AND 2139 AND 2140 AND 2141 AND 2142 AND

במדינה

יעיד כאשר העיד. אף על פי כן לא עשה
בעניין זה מאומה. (העולם הזה 900)

● „באותה פרשה, כשדרש היועץ המשפטי את ביטול חסינותו של הנאשם כחבר־כנסת, ביסס את דרישתו על ארבע האשמות. כשהוא העניין לבירור לפני השופט החוקר נעדרו מגליון האישום שתיים מן ההאשמות הללו, שביורן היה מסבך באשמה גם ארבעה גופים ציבוריים אחרים.“ (העולם הזה 900)

● **החקירה פלילית של המשטרה בעכו**
 התנהלה בגד פקידים של הנהלת המכס (ב)
 עתיבות דרישתו הורצת של פקיד המכס
 מרכז מכסימיליאן שטור, שפור מעבר
 דתו מיד לאחר גילוייו ועודו מחוסר עבודה
 כיום, לאחר ששופט חוקר קבע כי יש יסוד
 להאשמתו. החקירה הופסקה על פי פניית
 המשד"ר. (הגזט הזה 930)

● "בועזת החקירה שמונתה עלי-ידי גציר בות שירות המדינה הודה אחד העדים... ש"גב מפקדו ממסלתי גבוה מסמכים רשמיים המעניקים זכות לבצע עיסקות כלכליות מ"סווימות. כל פעולה משטרית לא נקטה בעיקבות הודעה זאת."

● במספר מקרים נתפסו חברות סקריפ

(המשך מעמוד 9)

תפקידם, לחבר כחביהגנה לעזרת אלופי-המעל.

המסע נפתח בסידרת רשימות השמצה על שורות המתנגדים. בדבר. המשיך בכך הארץ במסירות מאמרי חיופי על עומס בן-גוריון. לתבטחאש הסידור גויים, לבסוף, והמועמדים הכבדים ביותר — שר-המשפטים פנחס רוזן וח"כ מפא"י הרצל ברגר, המועמד לעריכת דבר האור סילוקו של חיים שורר בקצבת גלויי העולם הזה.

טענות החמורה ביותר של בוגר היתה:
מי מינה את אנשי שירות המתרבים, או כל
אזרח וקריכפיים אחר, לחקור ולבלוש אחרי
מעשי שחיתות? היתה לכך הצדקה, הווה
ברגר בחציפה, אילו היה יסוד לטענה כי
המשטר הקיים מפנה על מעשי שחיתות.
אולם טענה זאת, קבע ברגר בתקפות לא
הוכחה מעולם.

טענות דומות, אך קצרות הרבה יותר, השמיע שר-הלשפטים פנחס רוזן במאמר ש' פירסם בבתרם. בטאונו הצנוע של אליעזר ליבנה, הכבשה השחורה של מפא"י.

18 מקרים בולטים. תשובה יסודית
לסענה חמורה זאת נתן החודש ד"ר ישעיהו

מוהל רוטרמן ושדישיה
יתודים על ברכי הרב הראשי

בהגהלת פינקסים מזויפת ובהברחה. נסתחו תיקים פליליים.... והיועץ המשפטי הורה ל־ סגור את התיקים הפליליים."

● „נגד מר יצחק למדן, אחד מראשי פקיד משרד המסחר והתעשייה וזמן מה גם כנעל תפקיד מרכזי במשרד-הבטחון, נפתח טיפ פליי באשמת הפקת שוחד-הנאה אף מתפקידו הציבורי, ונגד האנשים סר-הוצאה מפקדת מעצר. הטיפ נסגר, וכל פעם לה...“ הופסקה בהוראת היועץ המשפטי. ה-יועץ המשפטי קבע... שנתן הוראה זאת ה-התאם לדרישתו של שר המסחר והתעשייה.“

● תיק פלילי נגד חברת מבטח עוז, ה' ורוע הכלכלית של מפלגת המזרחי, אשר היו כלפיה הוכחות על מסירת הצהרות כוזבות למשרד ממשלתי, נסגר מתוך שיקולים לא-משפטיים."

● "חקירה נגד יבואן ידוע, שעבר על החוק והביא ארצה סחורה מעבר למותר ב-רשיון הייבוא ולא כמפורט בו, הופסקה... היועץ המשפטי הודיע בפירוש... שבניין ה'ספק' החקירה הזאת הוא נכנע להוראות של משרד ממסלתי."

● "נגד מהלך משרד העלייה של הסוכנות היהודית בטהראן, מר יהודה דסנר, העלה השופט החוקר של הסוכנות ד"ר נחום גור שורה של האשמות בדבר מעילה ברכוש ציבורי, הברחת מכס ועבירה על חוקי המטבח לטובת מפלגתו והפקת הנאות פרטיות מתכידים ציבוריים, בסכומים המסתחכים ברבבות... שום פעולה משפטית לא נעשתה נגדו מר דסנר וגנב האחראים לו." (העולם הזה 920)

● "חבר הכנסת לשעבר מטעם מפא"י,
הרב ראובן פלדמן, נתפס בהתערבויות בלתי-

המילווה
העממי

הסיגריה העדינה
20 סיגריות 320 פרוטה
אחים בזרנו בע"מ

למכירה בהזדמנות:
מגרשים ברחובות

לפניות :

תל-אביב, מלפון 24749

י ר י ד פ ר י ז

ההצלחה הבינו-לאומית הגדולה מאז שנת 1950.

3000 משתתפים צרפתים ומאות אחרים מ־40 ארצות אחרות.
התערוכה משתרעת על שטח של **13000** מ"ר. הזדמנות לאנשי
מסחר וטכנאים.

תערוכה גדולה הנותנת תמונה מלאה מהתקדמות התעשייה בעולם.

[illegible]

סדירות בפעולת פקידים שונים של משרד ה' מסחר והתעשייה, לשם השגת רשיונות ש' גים לחברי ארגון סוחרי המכולת שהוא עומד בראשו — וזאת תמורת תשלום מאת ה' חנוונים. הודעה על כך נמסרה למשרד ו' לתביעה. כל צעדים לא ננקטו.

● המפקח הכללי של משרד ישראל, מ' יחזקאל סהר, קיבל הוראה מנבוא לא לנגוע באישיות מן המקורבים למלכות, שעל פעולותיה בעקבות חוקי המטבע והמכס נמסר למשרד ישראל חומר ממשרד יד' דותית בחוץ-לארץ.

● הנהלת המפלגה הפרוגרסיבית ו' הנהלת מפלגת הציונים הכלליים העבירו ב' משותף סכום של 800 אלף דולאר... בעקבות חוקי המטבע... לא ננקטה שום פעולה מש' פטית.

● "כולתי" סיים ד"ר לייבוזיץ את מאמר התשובה שלו לשר-המשפטים בנטרם, מ' ל' הוסיף דוגמאות כנהנה וכהנה, אולם ח' מספר נאה במסורתנו ואסתפק לעת עתה ב' דוגמאות המובאות.

דרכי אדם שלושה בים זכרים

זלמן יעקובוביץ, נהג 17 שכי בן 35 ואש' תו לוסיה תורו הביתה מלחיתו של אביה של לוסיה שנפטר יום לפני כן משבץ לב. בבית חיכו להם ידידים רבים.

תחילה שררה אחירה לא נוחה של בית אבלים. לבסוף התגברו הנוכחים על ההרגשה המוזרה, ניגשו אל הווג — ובידו אותו על המאורע המאוס ששרה לפני שבוע ימים, כאשר נולדו להם שלושה בנים זכרים.

זלמן שיגר מיד הזמנות לנשיא המדינה ורעייתו, לראש הממשלה ולרב הראשי. שעות מעטות לפני עריכת הברית הגיע מכתב מב' גוריון. הוא התנצל על אי-יכולתו להופיע, בירך (את) השלישייה.

מכתב דומה בא מרעיית הנשיא, בתוספת של: שלוש שמיכות לחינוך. ואילו במקום הרב הראשי של ישראל הגיע הרב הראשי של תל-אביב—יפו, הרב איסר יהודה אונטר מן. על ברכיו נעשו שלוש הילדים ליהו' דים.

שמותיהם, שדוקלמו בנאחה עלידי מוהלים ישראל רוטרמן: עם, ישראל, חי.

משפט

משרתן של שתי נשים

לא פעם היררה ארנסטו לונגוני באחד ה' צדדים השליילים של דתו הקאתולית: הוא לא יכול היה להתגרש מאשתו. האשה, ל' קוזה, הרגיזה אותו ללא הרף. ארנסטו היה כחור ישר, כעל אורך רוח. אבל אשה כמו לוקוזה יכלה להוציא מן הכלים גם את ה' טוב בבעלים.

באחד הימים התהלך לוקוזה בחצוצת ר' מא. מהרהר באופי אשתו, כשנטל לידו עתון ערב. העתון סיפר לו על הקרבות של מלח' מל' העצמאות, שהיתה נטושה אותה שעה בארץ-ישראל.

רעיון גדול צץ בלבו. עבודה לא היתה לו, שתי בנותיו רק הטרידו אותו. הוא הצטרף לשירת העולים, שהיתה בדרכה לארץ.

היחודי היה נוצרי. עם כואו התגייס ארנסטו לצה"ל, אך מפאת גילו (50) הועסק רק בחיל-הרפואה. הוא הפך חובש, היה שבע' רצון. הוא שכת את אשתו וילדיה. גם אחר שחרורו נשאר כעובד אורח בבית-חולים ביפו. שם הכיר את מרים.

ארנסטו אהב אותה. היא נראתה לו כאשה לה ציפה כל חייו. הוא סיפר למרים כי הוא רחוק והציע לה נשואין. הוא התגיר והת' חתן.

היי האושר של הווג לא נמשכו זמן רב. ארנסטו האיטלקי השחרר ובה-הקומה, מת אופן שתאומי משכבה-לב. כיהודי נקבר ב' בית הקברות היהודי. משרד הבריאות הודיע כי יורשיו יוכלו לקבל 500 ל"י, סכום לפצור' יים המגיעים לו.

לפתע הופיע השבוע כומר מיפו, טען ש' ארנסטו ביקר בקביעות בכנסיות, וכי הוא עדיין נוצרי. על כך יש לקביר אותו בבית' קברות נוצרי. אך הוא איחר את המועד. ארנסטו כבר היה קבור.

לא מאוחר מדי. לא אחריה את המועד אשתו הראשונה של ארנסטו. יחד עם תביעת הירושה של אשתו מרים, הגישו עורכי' הדיון דוד לכהר ויהודה כותן תביעה בשם לוקוזה וישי בנותיה לעזבונו של ארנסטו. היחידה שהיחה מופתעת, היתה אשתו מרים.

גיבורי פרשת הד נפגשו השבוע בבית משפט השלום בתל-אביב. ההודמנות: התחלת חקירתה המוקדמת של תמר הד, שהאשמה עלידי בעלה לשעבר, יהודה ורבר, בהוצאת בתם ענת מן הארץ, בניגוד להוראות

בית-הדין הרבני. יהודה ורבר (ימין) ניסה להסתתר ככל כוחו מפני טרדנותם של הצלמים ואילו אשתו לשעבר תמר (שמאל), היתה שקועה באותה שעה בשיחה עם פרקליטה, עורכי-הדין יעקב הניגמן.

ספורט

כדורגל

חתונה ערבית

משחקי הגביע העולמי לכדורגל מאורגנים לפי אזורים גיאוגרפיים. אילו נכללה ישראל במשחקי האזור בו היא נמצאת, היתה עוד תקנה כלשהי להגיע להישגים מינימליים. אולם בגלל החרם הערבי צורפה ישראל לאי-זור האירופי. כך ארע שבמעט תמיד עלה בגורלה של ישראל להתמודד נגד הנבחרות החזקות בעולם.

השבוע, באורח בלתי צפוי לגמרי, צצו תקות ראשונות להציל את שמו של הכדורגל הישראלי בזירה הבינלאומית. אל היה זה בגלל שינויים מהפכניים שחלו בו בשל חוססת כח חדשה. פשוט, ישראל נכללה באיזור בו היא נמצאת, באיזור האסיאתי.

נסיעה מובטחת. ישראל צורפה לבית אחד עם תורכיה, בעוד ששאר הבתים באיזור הם כולם של ארצות ערביות. במצב הנוכחי, הסיכוי הוא ברור: באם תנצח ישראל את תורכיה וארצות ערב ימשיכו בסירובן להת' חרות עם ישראל, היא עלולה להגיע למשחקי הגמר של הגביע העולמי.

בבתי קפה תל-אביביים, המהווים משכן קבוע לעסקי הכדורגל בארץ, זרמו הרבה כוסיות משקה לכבוד המאורע.

הנסיעה למשחקי הגמר בעוד שנתיים נר' אתה ודאית. רק אפשרות אחת לא העלה איש בדעתו: שישראל תפסיד במשחק נגד תורכיה.

המיליונרים באים

נחמיה גראף, גבר פתח-תקוואי שחום וחי' כני, ישב במשרדו וחתם על צ'קים בזה אחר זה. לפתע הועם האור בחדר. בפתח ניצב אדם לבוש בגדי דהר ממונע, שהוציא מנר' תיקו טופס מיברק ושאל: "אדון גראף?"

"כן", ענה נחמיה, נטל את המיברק ופתחו בתנועתיד מהירה, עוד בטרם הספיק לחתום עליו. במיברק היה כתוב באנגלית: "גא' לאשר לנו הוצאות ארוחת בוקר בלונ' דון לפני ההמראה לישראל". גראף מחה את הויעה ממחצו ושפך חיוך מאוזן עד אוזן לעבר הדורר שעמד והמתין. "קח אתך כבר גם את התשובה", אמר נחמיה וכתב מלה אחת: "אשר".

על תשובה בעניין כה פועט לא צריך היה גראף לחשוב פעמיים. שעה שעל שולחנו חתם זה עתה על צ'קים בסך 40 אלף ל"י. והכסף לא יענה את הכל — שני בתי קירור בפתח תקוה, התמלאו ארגוני וולנטיה; חמש מוניות נשכרו ל-24 שעות ביממה; 18 פוליסות ב' טוח שולמו על סך 10 אלפים ל"י האחת ואגף שלם במלון המפואר רמת-אביב פונה והועמד על הרגליים.

קבוצה יקרה. לא היו אלה הכנות לבי' קורם של בולגאנין וכרשצ'וב בישראל, אף לא תכונה לקראת פסטיבאל בינלאומי בפתח תקוה. היו אלה רק חלק מההכנות לקראת בואה לישראל של קבוצת המיליונרים מסנד' לנד.

הכינוי ניתן לקבוצה עקב עיסקה שבוצעה לפני שנתיים, בה הוצאו הממונים על הקבר' צה 200 אלף לירות שטרלינג כדי לרכוש שחקנים חדשים לסנדורנד. הוצאות העיסקה לא איחרו לבוא. לפני שבועות אחדים זכתה

סנדורנד להימנות עם ארבע הקבוצות האנ' גליות, שזכו להגיע עד לשני הקרבות האחריו' גים של הגביע האנגלי.

מחיר הופעתם בישראל עולה אף הוא ביחס ישר למחירים ולרמת משחקם. עד כה השיגו את שיא ההוצאות בישראל שתי הקבוצות: דנדי הסקוטית (25 אלף ל"י) וקרודו הברז'י' לאית (28 אלף ל"י) ואילו סנדורנד תעלה כדי 40 אלף ל"י.

מה יורעים המומחים? תהיה זו ההזדמנות הראשונה לחובבי הכדורגל בישראל לראות לא קבוצה אנגלית מצטיינת בלבד, ולא רק שבעה שחקנים בינלאומיים הנוטלים חלק בנבחרות אנגליה וסקוטלנד, אלא גם לראות את "שאק", גאון הכדורגל לאן שאקלטון, מקשרה השמאלי של הקבוצה.

"שאק" גמר את הקריירה שלו בנבחרת האנגלית לאחר שפירסם ספר תיאורטי על הכ' דורגל ובו השאיר עמוד ריק. מתחתיו היה כתוב באותיות קטנות: "זהו כל מה שהמומ' חים באנגליה מבינים בכדורגל".

לרובות הצופים בארץ תינתן ההזדמנות לראות מה מבין "שאק" עצמו בכדורגל, בשלוש תחרויות שיערכו בימים הקרובים באיצטדיון רמת-גן (נגד נבחרת מכבי ונבחרת ישראל) ובחיפה (נגד מכבי המקומית).

כדורגלן ("שאק") שאקלטון

דן לבן למומחים

קולנוע

סרטים

אופרה בכוש

כרמן ג'ונס (פוקס, ארצות הברית) הוא סרט יחיד במינו: עיבוד אקטואלי של האר' פירה הנודעת מאת ז'ורז' ביזה, לפי ספורו הלא פחות נודע של פרופסור מרימה.

יצירתם המשותפת של שני צרפתים אלה, על אודות חיילים, מברייחים ופועלות בבתי חרושת לסיגריות בספרד, עובדה עלידי אמ' ריקאים (לבנים) ריצ'ארד רודג'רס ואוסקר האמרשטיין לעלילה סוערת על אודות אמ' ריקאים (כושים) אשר מעורבים בה טייסים, מ.צ. נערה יפה (דורותי דנדינג) המסתבכים באותו סבך ממש המכשיל את גיבורי האר' פרה בת מאת השנה.

הברק נשמר. תוך כדי העברה מכלי אל כלי ניזוקה המוסיקה של מלחין ביזה פחות מן העלילה הרומנטית-מאד של מחבר מרימה. המלים הצרפתיות של מהילאק והלוי * שונו עלידי האמריקאים בשנינות, צחצוח וברק חי' צוניים, המשווים לכל הסרט כולו חיוניות ומרץ. בעזרת להקה כושית מבריקה לא פ' חות, כרמן ג'ונס הוא שעשוע מיוחד במינו, אקוטוי ובלתי-רגיל.

הדרך להצלחה

כוכבות העתיד (פרנקו לונדון, צר' פת) משתדל, להוכיח לא בלי הצלחה, את האמת העתיקה כי הדרך אל התהילה מובי' זה דרך המיטה. הדוגמה: זמרת טירונת (ברז'יט בארדו) מתאהבת בזמר ותיק (ז'אן מארה), מתערטלת בבריקה שבביתן החורף שלו, מעוררת את תשוקתו, מגיעה אל משכ' בו, זוכה בהצלחה בחגיגת הסיום של הקור' סרבוטוריון. הקשר בין שני המאורעות מק' רי אך ברור.

במאי מארק אלגרה הכין לפי סיפורה של ויקי באום תבשיל מתוק, רחי מיץ עתיק, היפה, אולי, לחסידות הרומאנים הנוצרים, אך מחוסר ערך ועניין לכל חובב אמנות טובה.

מושגים בלתי מקובלים. אולם הע' לילה המסובכת משהו (פרט לנצרה המסתב' כת בסדיני הזמר, מנסה אחרת להתאבד בג' ללו) כמעט גיצולה הודות לכמה וכמה תפקי' די משנה. למשל: שחקן רוסי ותיק מיושה אואר בתפקיד משרתו של זמר מארה, מג' לם רמות ודהאוויות** השייכת למעשה לעולם האולם; ליה קרדובה, כאמה של העלמה ברי' זיט, בעלת מושגים בלתי מקובלים ביותר ל' גבי חובותיה של אשה השואפת להגיע אל מרומי הקאריירה. למשל: בעיניה, התמס' רות לבמאי או לזמר בשביל תפקיד, היא דבר מובן. לא כן התמסרות מתוך אהבה.

אבל גאם נוכחותם של אלה אינה עומדת לסרט. הוא נשאר לא יותר מאשר סיפור ב' על מוסר השכל המעורר יותר שהוקים מאשר מחשבות.

* שכתבו את מלות האופרה.

** סופר אנגלי ודהאוו התמחה בתיאנר' משרתיהם של אנשים עשירים.

מלחמת בני לאמדינה

- מאת הרמן ווק -

המרוכז הוא, בביכול, במסמך סודי של צי ארצות-הברית, המתפרסם תחת השם נספח ה' של הדו"ח הכללי על בעיות התנועה בחלל למטרות צבאיות. בהקדמה לנספח, הכתובה בידי אדמירל דמינוי, קצין המבצעים כביכול של צי ארצות-הברית, מסביר הקצין כי הוחלט לפרסם את הנספח הסודי רק בגלל טעות מצערת, שנעשתה על-ידי אחד העיתונים ואשר גרמה למהומה ציבורית. הדבר אילץ את הממשלה לפרסם מיד את נספח ה' של הדו"ח הכללי, באישורם של נשיא ארצות-הברית עצמו ושל שר הבטחון, למרות הסיכון הבטחוני שבצעד זה.

אחריו, מגיש פרופסור ב. ו. רובינסון, דמות דמיונית לא פחות מן האדמירל, הקדמה משלו, כתובה בלשון כאילו מדעית ועניינית. זוהי הקדמת הפרופסור:

1 אוגוסט 1945, פירסם צבא ארצות-הברית את דו"ח סמית על פצצת האטום ובו תיאור מדויק ומפורט של אופן עשיית כלי המלחמה החדש והמדדים. רק כמה פרטים טכניים חיוניים הושמטו מן הדו"ח. אותה שעה רוחה האמונה כי מדענים בעולם כללי ידעו, או היו יכולים לדעת, מתוך עצם מציאות הפצצה, את כל העובדות שנכללו בדו"ח סמית.

מאז רבו חילוקי-הדעות — אף בחוגים רשמיים — אם פרסום דו"ח סמית לא זיכה מעצמות עוינות ביותר ידיעות מאשר היו להן למעשה — או, במלים אחרות, אם תוך כדי מילוי תפקידו לספק אינפורמציה לאוהר, לא התר דו"ח סמית תחת עקרונות בטחון המדינה. אותם חשובים בטחוניים הם שגרמו לדחיית פרסום הדו"ח על תנועה בחלל למטרות צבאיות, אשר הושלם ונמסר לנשיא ב-3 לינואר 1955.

אולם אין זה מעשי או רצוי יותר לשמור בסוד כמה מן העובדות הנוגעות למבצע. החלטנו כי מחובתנו לפרסם, על מנת להזים את שלל השמועות, חצי-האמיתות וההמצאות הדמיוניות שהופצו בציבור, בעקבות פירסום "הגילויים" הסנסציוניים בעתון סטילואיס ג'ורנל הראלד.

מאמרים אלה היו סנסציוניים, דמיוניים, ובמידה רבה — בלתי-נכונים. פירסומם, ללא התייעצות עם המוסדות האחראיים, היה פגיעה באתיקה המקצועית של העיתונות האמריקאית וכן מכה חמורה לבטחון המדינה.

העובדות הבאות, שהיכו בינתיים שרשים בציבור, הינן מוטעות ויש לעשות למען עקיפתן. שמועות אלה קובעות כי צי ארצות-הברית ביצע נחיתות על פני הירח ויכול לבצע נחיתות נוספות כאלה, כרצונו; כי סגן של חיל הים נמצא עתה על פני הירח, חי אך מנותק וכי הצי הפקיד אותו לגורלו. דמיונית מכל, היא הטענה כי נתגלה גזע של יצורים על פני הירח, אשר אינו שונה בהרבה מהגזע האנושי, אם כי הוא עולה עלינו בהרבה ברמת ידיעותיו המדעיות ובכלי המלחמה שלו, שהם בעלי עוצמה אדירה.

עובדות הבאות הן נכונות: ב-23 במאי 1954 ושוב ב-17 באוקטובר 1954, הצליחו שני קליעים מונחים של צי ארצות-הברית לצאת מתחום כח משיכת האדמה ולהגיע אל הירח. הקליע הראשון נחת נחיתת-אנוס על פני כוכב הלכת, בקרבת לוע קופרניקוס.

טייס, סגן דינאל מור בטלר, צי ארצות-הברית, האדם הראשון בהיסטוריה שהצליח לטוס מעבר לשדה כוח המשיכה של האדמה, נעדר ומניחים עתה כי מת. הקליע השני (שם הטייס מוחזק בסוד מסיבות בטחוניות), חזר לאדמה.

טייס הקליע השני הצליח לסייר בשטח הנחיתה של סגן בטלר, אם כי במידה שהיתה מוגבלת מפאת הצורך המסורבל הדרוש למטרה זו. הדו"ח שהגיש עמד על הסיבות שגרמו לנחיתת האנוס, סיבות אשר אין זה המקום לפרסמן. הדו"ח גם כלל הוכחות מוחלטות-כמעט כי סגן בטלר אמנם מת.

מאז 1943 ניהל הצי עבודות ומחקרים בקנה מידה רחב, בבעיית התנועה בחלל למטרות צבאיות. לא היה זה בתכניתנו לפרסם על ביצוע מוצלח של טיסה מעבר לשדה כוח המשיכה של האדמה, עד אשר היתה פנה עוד יותר המתיחות הבינלאומית.

הציבור יבין כי פירסום סידרת המאמרים על-ידי הג'ורנל הראלד הוא אשר אילץ את הממשלה לשנות את דעתה. מוקדם עדיין למסור פרטים על שתי הטיסות המוצלחות או על העבודה השוטפת הנעשית בגדר תכניתינו לעתיד.

בסוגריים, מותר להעיר כי בין יתר האירועים הדמיוניים שפורסמו על-ידי הג'ורנל הראלד נכללת גם ההודעה כי השתמשנו ברקטות אטומיות במסעות לירח. האמת היא כי השתמשנו בקליעים שאינם רקטות וכי לאנרגיה האטומית לא היה כל חלק בשיטת ההפלגה אשר פותחה על-ידי הצי.

הדו"ח המלא, לכשיפורסם, יכלול ניתוח מלא של כל הבעיות המדעיות ולא יפול במידת גילויי מרו"ח סמית על פצצת האטום. הוא גם יכלול את יומן הטיסות של סגן בטלר ושל הטייס השני, תחת הציון של נספח ב' וד'.
נספח ה' המתפרסם הלהל, הוא אשר שימש כבסיס למאמרים בסטילואיס ג'ורנל הראלד. סיפורו של הכתבנית האוהרית, שהבריחה העתק הדו"ח ממטה הצי וניסתה למכרו לעיתונים שונים, התפרסם די צורכו. התאבדותה של אשה אומללה זו לא מזמן, סיים בצורה סופית וטרגית את הפרשה.

ספח ה' מביא את הכנס של 107 דפים, הכתובים בכתב ידו של סגן בטלר ואשר נמצאו על-ידי הטייס השני במקום הנחיתה. רובם נמצאו ארוזים בתוך מעטפת העור של יומן הטיסה של סגן בטלר. כמה מהם נמצאו פזורים בתוך הקליע הניזוק. דף אחד היה בחוץ, בתוך ערמת פסולת.

הניירות אינם מהווים סיפור רצוף. הם שורה מקור טעה של פרקים, הנראים כאילו נכתבו אודות מאורע אחד. לא נמצא עליהם שום ציון תאריך וכסי הנראה, נכתבו בחפזון. הכתב המרושל, אם כי אין ספק כי נכתב בידי סגן בטלר, שונה במידה מפתיעה מסדירות כתב ידו, כפי שנרשם ביומן הטיסה.

הניירות מתארים כביכול את פגישתו עם "יושב" הירח וידידתו אתם אל מקום מגוריהם, מתחת לפני כוכב הלכת. מסקנתי השקולה (וכן מסקנתם הכמעט זהה של 27 מדענים מפורסמים שקראי את נספח ה' המקורי) היא כי ניירות אלה הם עזבונן האומלל של 48 או 72 שעות חייו האחרונות של סגן בטלר, כאשר החל אוזל מלאי החמצן.

השפעתו המשכרת של חוסר חמצן ידועה היטב. תחת השפעת שכרות זו, יתכן כי סגן בטלר החל הוגה ומעלה זכרונות ילדות של כתבים דמיוניים על תושבי הירח, אותם קרא בהיותו ילד.

קל מאד לראות כיצד יכולות היות לעזר לדמיון האדם בתנאים אלה. וככל שהתפתחה השכרות ונחלש כח השיפוט, נראו ההזיות המסופרות בנספח ה' כאירועים של ממש.

לבסוף, קרבן היותו הוא, תעה הסגן הרחק מן הקליע, בחיפושיו אחר "תושבי הירח". היה זה רק עניין של זמן לפני שנפל אל תוך אחד ממאות הבקעים העמוקים בקרבת הקליע — ומת, לאחר שניזוק מכשיר הנשימה שלו.

אנו תקווה כי פירסום נספח ה' ישים קץ אחת לחמיד למצב העגום שנוצר עם פירסום

הרמן ווק ידוע בעיקר בשל יצירה מלחמתית אחת גדולה: ספרו המרד על הקיץ. יליד ארצות-הברית, ביקר ווק היהודי לפני כשנה את בני משפחתו בישראל, ערך כמה הרצאות, התרשם מדבר גדול אחד: הטירוף שבמלחמה. בישראל ראה עם הנאבק על קיומו, עם המסוגל לחולל מהפכה

מאמרי ג'ורנל הראלד וגם יספק במידה מסויימת את סקרנותו של הקהל.

מצאתי צורך להוסיף גם אזכרה אחרונה, בשל האופי המשכנע של כמה מן הקטעים בפרשת לאמקום. הציבור חייב לזכור כי מעטים האנשים הנורמליים, המסוגלים להיות כה משכנעים כאדם הנמצא תחת השפעה של הוית ממושכת.

לא קל היה לקבל סופית את המסקנה הרשמית העגומה כי סגן בטלר נספה. שבחים מפורטים לזכרו של צעיר זה אינם שייכים למקום זה, אולם חיבה לציון כי צעיר זה, שהבטיח לעצמו מקום בהסטוריה של היקום, ראוי היה לכל מאמץ כדי להצילו.

הפלגתו של קליע מספר 2 הוקדמה ב-17 יום לצורך זה, על אף הסכנה המוגברת שהיתה כרוכה בכך. אותו זמן נראו סיכויי הצלחה של בטלר קלושים ביותר אך למרות זאת הסתכן הצי ושלח את הקליע השני. תוצאות סיורו של הטייס השני סיימו סופית את העניין גם בעיני הצי וגם בעיני אנשי המדע.

הקטעים המהמים את נספח ה' נאספו ונערכו על ידי קצין המלואים סגן חיליאם דוו, סופר לפי מקצועו האזרחי אשר קבל על עצמו את התפקיד עקב בקשתו של אדמירל פול, מנהל אגף יחסי ציבור של הצי. סגן דוו צרף קטעי חיבור בין קרפי הסיפור, לשם קריאה בהירה. קטעים אלה מודפסים באותיות קטענות על מנת להבדיל בבירור בינם לבין דברי סגן בטלר עצמו. מלבד זאת אין נספח ה' מכיל כל דבר מלבד כתבי סגן בטלר — בלתי מצונזרים, בלתי מקוצרים ומעתיקים בנאמנות רבה.

יצחק השני בסיפורו של ווק, הוא יומנו של הטייס הדמיוני. הוא מתאר כיצד נחת על פני הירח, נשבה על-ידי תושבי המקום ונלקח אל פנים כוכב הלכת. שם, לאחר שעבר ברגל בתוך מינהרות תת-קרקעיות מוארות באור חום-צהוב משונה, אוספן בביתו של באבה, איש מדע דגול, אשר תואר-הכבוד הרשמי שלו הוא "חכם".

בכיצד הראשית של העיר התת-קרקעית, בעלת האוויר וטמפרטורה של אפס מעלות, התנשא בניין ענק. היה זה בניין הממשלה, או בית אדוני המחשב. על גגו, באותיות מוארות, התנוססה סיסמת-היסוד של המדינה: "כל המימן שייך לכל העם".

כעבור זמן מה נעצר באבה החכם, על מנת למלא "שליחות מלחמתית". במקומו, טיפלה בסגן השבוי בתו בובונה. אלמלא גזון עורה הירקרק, התנהגותה הקרירה וגזרתה הגבוהה במיוחד, יתכן שהיה בטלר מתאהב בה. אולם היא התייחסה אליו בקרירות מדעית כאל חיה משונה אשר יש לאלפה וללמדה קרוא וכתוב.

* שט זה, וכן רבים בסיפור, מופיעים בצורתם העברית, גם בתוך המקור האנגלי.

בבני לאמקום

הודות להדרכתה המסורה של בובונה, לומד הסגן האמריקאי את שפת המקום, מתעניין בספריהם ובמושגי חייהם השוטפים של התושבים. הוא מגלה, למשל, כי לחושבי לאמקום אין שעות, המחלקות את היום. החודש שלהם (הנקרא וסלף, על משקלו ההפוך של חודש כסלו העברי) מבוסס על תנועות הירח, וכמו החודש העברי, מורכב מ-29 יום.

בטלר שאל את מדריכתו ממתי מתחילה הספירה בארצה, גילה כי המאורע המכריע בתולדות עמה נקרא בשם "היציאה". אלא שלא כיציאת מצרים העברית, היתה יציאת אנשי לאמקום מנוסמכת ובדוקה וכל פרטיה אומתו מבחינה היסטורית.

בזמן שהותו שם, הודיעה לו בובונה כי פרצה מלחמה, ולכן נעצר אביה. היא ניסתה תחילה להסביר לו את עקרונות הלחימה על הירח, הסתבכה, מסרה לידיו לבסוף את ספר קטולאווים.

מתוך ספר היסטוריה למתחילים, למד איש האדמה כי אויבתה של לאמקום היא ארץ בשם לאמדינה. לאמדינה ולאמקום חילקו ביניהן את הירח, בתקופה שחלה לפני כ-2000 שנה בערך. עד אז היו תולדות הירח סידרה אינסופית של מלחמות וזוועה.

אותה שנה, התאחדו לאמדינה ולאמקום, חיסלו את המדינה השלישית, שנקראה לאזיון. תושבי לאזיון, שהגיעו לרמה מדעית גבוהה בהרבה משתי יריבותיהם, היו אוכליאדם ולא פעם פתחו במלחמה מתוך תאוות-בשרים בהמית.

7 אזיון נמחקה מעל פני הירח, אך בזאת לא הושב השלום. לאמקום ולאמדינה החלו מסיחות זו בפני רעותה האשמות נוראות, טענו כל אחת כי השניה נדבקה מהרגלי לאזיון לאכול אנשים. הדבר היה חסרי-סוד, אך דמיון ההמונים לא הרפה ממנו; החלה סידרה חדשה של התנגשויות-גבול שהתפתחו במהרה למלחמות-השמד.

שני הצדדים פיתחו את פצצות האטום, בערך בשנת 347 לספירה הנוצרית. תוך שנים נעטות, הפכו פצצות אלה למיושנות וכלי-השמד התפתחו עד אשר הומצא ענן החמצן. ענן כזה היה מסוגל לחסל לחלוטין שטח אשר גדול כגודל סוריה, הלבנון, ישראל, הירדן

העקרונות של חיי העם וכו' מרכוזות העצות, שאינן אלא תרגום החקים הפליליים והאזרחיים המקובלים במדינות רגילות. כך, למשל, ישנה עצה קבועה האומרת כי אין להרוג ואילו עצה קבועה אחרת אומרת כי יש למלא תנאי חווה שנחתם.

התעלם מישו מעצה קבועה, הוא מוזמן לדון על התנהגותו בפני "חוג לדיונים". שם הוא מסביר מדוע פעל שלא בהתאם לעצה הקבועה ואם הסכרו אינו מתקבל על דעת חברי החוג, הם "מייצעים" שהוא יולקה, למשל. רק נשיא המועצה המרכזית לעצות יכול לייצץ כי מישו יערוף את ראשו של אורח שהתעלם מעצה קבועה חשובה במיוחד. בלאמדינה הגיע משטר היוזמה החופשית לשיא כמעט מגוחך. חברות פרטיות הן המדפיסות כסף, מעבירות דואר, סוללות כבישים ומספקות את השירותים היומיומיים לאזרח. כל זה, כמובן, בתוקף העצות הקבועות.

אפילו בסחון המדינה מופקד בידי חברה פרטית. אולם מנהל חברה זו אינו אלא נשיא המועצה המרכזית לעצות ויתר חברי המועצה מחזיקים את מניות החברה "הפרטית".

7 אחר שקבע בצורה זו את דמות שתי המדינות הדמיוניות — שאחת מהן קומוניסטית קיצונית והשניה ליברלית קיצונית — ניגש הרמן ווק לפרק העיקרי של סיפורו, אשר למענו, בעצם, כתב את היצירה כולה. פרק זה הוא מכנה בשם ספר קטולאווים.

בימים שלפני מלחמת העולם הרביעית, מתחיל הספר, חי איש לאמקום בשם אוסטובה, שנשלח על-ידי אדוני המחשב לבדוק את אוצרות הטבע שעל פני כדור הירח. שם פגש אשה בלאמדינה בשם נורלן, אסטרונומית לפי מקצועה, אשר נהגה לבלות ימים ארוכים על פני הירח.

הזוג התאהב ממבט ראשון, החליט להתחתן. אולם שינאת שני העמים היתה כה גדולה, שפחדו לשוב לאחת משתי הארצות, מחשש שהתושבים יהרגו אותם. הם החליטו להיות במחבואים על פני הירח.

השניים היו שנים ארוכות ונולד להם בן שנקרא קטולאווים, שפירושו: מי יתן ולא יהיו עוד מלחמות.

קטולאווים למד מהוריו את כל חוכמתם וחי שנים רבות על פני הירח. מדי פעם התגנב אל תוך הבקיעים המיושבים, אך תמיד חזר לשלוחתו הבוודדת.

בהיותו בן קרוב ל-90, נתגלה הסיליקון. קטולאווים נתמלא צער על בני שני העמים, כי ראה את סופם מתקרב ובא. הוא אור את שארית כוחו, חיבר כפר המופנה לכל תושבי הירח. הוא העתיק את הספר, הגניב את ההעתיקים לשתי הארצות.

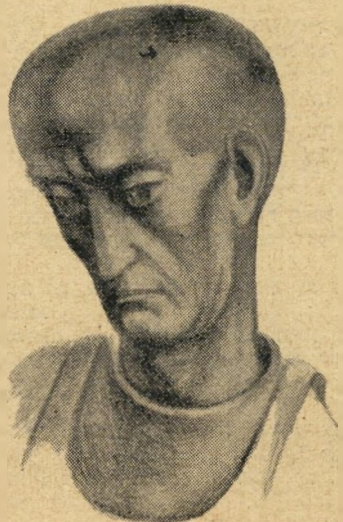
שמע הספר הגיע לבסוף לאזני המושלים. הם קראו אותו ותוכנו מצא חן בעיניהם, כי גם הם לא רצו למות מן הסיליקון. נקבעה ועידה מיוחדת ובה השתתפו אדוני המחשב של לאמקום וחברי המועצה המרכזית לעצות של לאמדינה. הועידה נערכה על פני הירח, תוך טכסים וחגיגות רבות, ושם החליטו שני הצדדים להיות על פי חוקי ספר קטולאווים. והנה דברי הספר, בקיצור:

1 תחווה מצב אשר בו יכולות גם לאמקום וגם לאמדינה להתחיל במלחמת סיליקון. אין ספק כי במרוצת הזמן, תפרוץ מלחמה זו. ואז נחשב כולנו כמתים, כי אנשי המדע שלנו גילו את הדרך לפירור את עצם עולמנו, שבו אנו חיים.

קדו כאלה שיאמרו: "כבר שמענו נביאות כאלה! משך אלפי שנים אמרו כי המלחמה הבאה תמחה את הגזע מעל פני האדמה. וי בכל זאת חיו אבותינו ואבות אבותינו, תינו אהבים והולידו ילדים, גם אנחנו נחיה, על אף הסיליקון!"

תאמרו: "נכרות ברית. נישבע איש לרעהו כי לעולם לא נאחז בנשק הסיליקון במלחמת מות הבאות."

ואתם תכתבו את החווה ותחתמו עליו כי שתי ידיכם. יבצל המלים היפות, תחסו בשלחה

בדרכי-חיו — אם יהיה חופשי מסיוט הנולחמה. ווק שב לאמריקה, החל עובד על יצירה נוספת. מיסמכי לאמקום אינה יצירה גדולה מבחינה כמותית. היא תופסת 15 עמודים בלבד בשבועון קולירס האמריקאי. אולם תוכנה עולה באין ערוך על מספר העמודים שהיא תופסת בכתב-העת.

ועיראק כאחת. לאמקום הפעילה 37 ענני חמצן לפני שהצליחה להכניע את לאמדינה, במלחמה העולמית הרביעית.

משן דורות אלה של מלחמה גרעינית, פיתחו מדענים שני העמים אמצעי הגנה יעילים. על כן, נמשכו הקרבות, למרות ההרס הרב. כי איש לא בחל בעצם רעיון המלחמה.

ספר קטולאווים הופיע זמן קצר לאחר מכן, כתוצאה מגילוי הסיליקון הנורא. כוחו של הסיליקון היה בזה שלאחר הפעלתו, אי-אפשר היה לרכן את תוצאותיו ההרסניות. גליו היו ממשיכים לפעול, עד אשר יימחק כדור הירח לחלוטין מן היקום.

שנאתם ההדדית של שני העמים נבעה מעצם מיבנה חברתם. בלאמקום נקרא המשטר בשם מימניות, מתוך הנחה כי כל חומר אינו, בסופו של דבר, אלא מימן או חלקי-משנה של המימן.

לפי תפיסת החיים של בני לאמקום, לא היה כל ערך לחפץ זה או אחר, אלא במידה והכיל כמות גדולה או קטנה יותר של מימן. אם היה צורך בכמות גדולה של גרעיני מימן כדי ליצור משהו, נחשב דבר זה כבעל ערך. בני המקום לא השתמשו בכסף, גם רכוש פרטי לא היה והמשטר הכלכלי היה מבוסס על הסיסמה "כל המימן לכל העם!"

התפקיד העיקרי של הממשלה היה לקבוע את חלוקת כמות המימן בין התושבים. לשם כך נבחרו 13 אדוני המחשב, הנבונים והמוכשרים שבין תושבי לאמקום. הם לא היו אחראים לאיש והיו, למעשה, דיקטטורה. כאשר מת אחד מהם, בחרו חבריו בעצמם את יורשו. לידיהם בלבד נמסרה הרשות להחליט איזו כמות של מימן מגיעה למי. בזאת קבעו, למעשה, כיצד יחיה ויתקיים כל אזרח. על החלטותיהם לא ניתן לערער.

2 שטר לאמדינה היה מבוסס על "עצות". בתיאוריה, לא היתה ממשלה. כעם דתי, האמינו האמדיניים כי כל חוק מוגזר לרצון אלוהים ועל כן יש להניח לאנשים לנהל את ענייניהם כרצונם הם, בחופש מוחלט, על פי מצוות האל.

אולם חברה מודרנית איננה יכולה, בכל זאת, להתקיים ללא חוקים קבועים. חכמי לאמדינה מצאו פתרון. "נכון", אמרו, "שהיה בזה משום כפירה להוציא חוקים ולשלוט על חיי אנשים, אך מה רע בכך שאנשים ישיאו עצות איש לרעהו?"

והם הקימו את המועצה המרכזית לעצות, שהיא, למעשה, הממשלה. מועצה זו מורכבת מ-240 חברים, אשר רבע מהם נבחר מחדש מדי 500 יום.

במקום חוקים, קיים בלאמדינה "ספר העצות הקבועות". ספר זה מטפל בכל הבעיות

מלחמת בגע לאמדינה בגע לאמקום

- מאת הרמן ווק -

(סוף מעמוד 19)

היו זמנים בהם קבעו אימץ לבם וכושרם הגופני של חיילים צעירים את תוצאות המלחמות. אך בין מעצמות גדולות בימינו, חשיבים הרבה יותר האוצרות הטבעיים, המכונות והידעיות המקצועיות. היתמדות הפכה בעיקר התחרות של ייצור וצריכה.

על כן, יקבעו השופטים מיכסות ייצור לכל צד והיעילות שבה ישיגו המתחרים את המטרה, תקבע בזמן מתן פסק הדין. מיכסות אלה ייקבעו בשטחים שונים, וישימו בסוד עד לרגע המלחמה. מדי פעם, יוסיפו השופטים מטרות ייצור נוספות, ללא התראה מוקדמת.

בצורה זו, יעמדו על כוח ההתמדה והביצוע של כל צד, יראו באיזו מידה יכולה העשיית הלוחמים להתאים את עצמה לדרישות מלחמתיות, אשר אין לחזות אותן מראש.

השופטים גם יקבעו את מועד סיום המלחמה, אך ישמרו אותו בסוד. בצורה זו, ימשיכו שני הצדדים את מאמצייהם עד לרגע האחרון כאשר תיגש מיכללת השופטים לעריכת המאזן הסופי לקביעת המנוצח.

אזרחי שתי המדינות יהיו ממאמץ זה. כי תוצרת המאמץ המיגבר לא תושמד בקרב ולא יהיה מה לעשות בה, אלא לחלקה חנים בין התושבים.

והמנוצח, כבכל מלחמה, יתחיל לאחר נצחונו ואילו המנוצח יתחיל ויתכונן לקראת יום הנקמה — ממש כמו בימים עברו.

דברים אחרים חשובים במלחמה, מלבד המאמץ התעשייתי. למשל: המצאות מדעיות העלולות לשנות פני מערכות שלמות. במלחמה ההגיונית לא יהיה צורך להוציא לפועל ייצור המצאות אלה; השופטים יבחנו את התוכניות עצמם הנגזרות לפיהן יקבעו את ערך ההמצאות.

תורת הצבאיות תשמור אף היא על חשיבותה והשופטים יעניקו נקודות לכל צד, בהתאם ליכולת מצביאיו לנהל מערכות תיאורטיות, בשדה האימונים.

אולם שלא כמו היכולות הגופניות בשדה הקרב, לא איכזה מחשיבותה נכונותם של אזרחים למות למען המולדת. לא רק חיילים בשירות פעיל, כי אם גם אזרחים בעורף הייבים להראות נכונות זו, אם רצונם לנצח.

הדבר היחיד העלול להניא אנשים ממלחמה, הוא הקטל. לולא נהרגו אנשים בקרב, היה הדבר הופך לתענוג כה משעשע, כה קליל ומשכר, שהעמים לא היו מפסיקים ללחום. הצער על אהובים שמתו מוריד לאט לאט את המוראל ומגביר את ההתנגדות למלחמה. נוסף לזה, כאשר נקברים מספר רים גדולים של צעירים, נוצר הכרח להפסיק את המלחמה, לפחות עד אשר יגדל יבול חדש של נוער.

אין אנו רוצים במלחמה תמידית. כמו שיכרון מתמיד. עלול הדבר לאבד את טעמו. הדבר הוכח עלידי עמים בעלי גישה לאומית נאורה, שאינם יוצאים למלחמה טוטאלית יותר מאשר פעם או פעמיים בדור.

על כן, עלולה החסכוניות של המלחמה ההגיונית להיות בעוכרנו ולהתנפך לסכנה גדולה, בפתותה אנשים לנהל מלחמה בלי הרף. במצב זה שוב לא תהיה כל הנאה בניהול מלחמות ומיכסו עלול להפעיל את הסיליקון. מחוסר גישה נאורה, על כן, חובה מוחלטת היא לשמור על יום המוות.

סוף כל מלחמה, יושבו השופטים את מספר האנשים החיילים למות מכל צד, בהתאם לתוצאות המלחמה. מספר זה היבב להיות די גדול כדי שנוצחון יכאב ותבושה תהיה בבחינת אסון.

ממשלת כל צד תוציא להורג את המספר הדרוש מבין אזרחיה: נשים, זקנים וטף. אל תיתרעו מאכזריות מדומה זו, היא אכן הפינה של כל מלחמה ההגיונית. ואני שואל: האם זו באמת אכזריות? הרי ממשלה המכריזה מלחמה כיום — אם מתוך תוקפנות ואם מתוך הגנה עצמית — דנה על ידי עצם הכרזה זו חלק של אוכלוסייתה למות. תנועת הדין קולמוס החותמת על הכרזה המלחמה היא דקירת סכין, הדין שוחטת רבבות.

המלחמה ההגיונית הופכת את ההרג לדבר מסודר, יעיל ובטוח.

מי יוצא להורג? אלה המוכנים לכך. מיד עם פרוץ מלחמה, יפתחו שליחי מיכללת השופטים בכל ארץ לשכות מוות. צעירים יתייצבו בלשכות אלה, יצהירו על נכונותם למות עם היוודע תוצאות המלחמה. בסוף המלחמה, ייבחרו המוצאים להורג על-פי הגרלה מבין המועמדים. לא יהיה מיפסל מפני יום המוות.

בצורה זו יקבעו השופטים את מידת רצונו של כל עם להקריב את עצמו למען מולדתו. מספר המתנדבים והמהירות בה יתייצבו, יקבעו את החלטת השופטים. אם יתגלה כי ממשלה אחת ניסתה, בגלוי או בסתר, לאלץ אזרחים להתנדב, יימסר הנצחון לצד שכנגד. כי דבר זה יוכיח שלמדינה זו אין רוח לאומית אמיתית.

גם מספר של זקנים יוצא להורג. כיום, נעשה הדבר באקראי, לפי מקום פגיעתן של הפצצות. במלחמה ההגיונית ייעשה גם זה לפי עקרונות הסדר והצדק. הזקנים ייבחרו מבין אלה שניהלו את התעשייה והמחקר המדעי, ומבין המצביאים שניהלו את מאמץ המלחמה. כי יהיה זה רק צודק שאלה אשר ריכזו את השלטון בידיהם ישאו את האחריות על מעשיהם.

הנידונים למות יוצאו להורג בטכס לאומי גדול, תוך גילויים נאותים של צער ציבורי, למחרת מתן פסק הדין של השופטים.

סיום, מוסר הסופר תיאור של יום המוות, מפני סגן בטלר. לאמקום נוצחה במלחמה והחכם בובה נקרא להתייצב במערת המוות. הטיס ובבונה מלחמה את איש המדע, שנבחר למות, מאחר שהשופטים גילו כי מכשיר מלחמתי שהומצא על-ידו היה בניי על הנחה מדעית לקויה. במערת המוות, הבנויה בצורת אולם הצנחנים ענקי, מתרכזים כל הנידונים ובני משפחותיהם. איש אינו בוכה, איש אינו מנסה לברוח. הנידונים מתקדמים בשורה עורפית אל הבמה. שם עוסקים 13 אדוני המחשבה בשחיטתם המהירה. הדם זורם בתעלה ארוכה, הגופות מועברות למשרפה בשירת עצלות.

השלושה ראו 15 אלף איש מוצאים להורג בצורה זו, לפני שבטלר הצליח לשכנע את החכם לברוח. החכם מסכים, כי הוא רוצה להוכיח למיכללת השופטים שחשוביו היו נכונים. הם עולים אל פני הירח, מנסים לחקן את הקליע הנפגע. לשוא. שוטרי לאמקום רודפים אחריהם ושובים אותם.

מחקרי המלחמה ההגיונית אין מפלט.

— עד אשר תשיגכם מלחמה. ואז, בחימה שפוכה, תמטירו על ראש אויבכם את זועות הסיליקון — אם לא הקדימכם הוא ומחה אתכם מעל פני האדמה.

א' שתאמר: "שוב אין טעם במלחמות, הבה ונשמיד את כלי המלחמה שבידינו". ואתם תתווכחו ותתדיינו, תשמידו מעט נשק ותחביאו מעט. אך שום צד לא ישמיד את מיתקני הסיליקון ודקירת ההשמה תבוא בעת שנתכם.

אז, גרוע עוד מאלה, תאמרו: "הבה נקים ממשלה עולמית, למען תשמור על השלום! תחת שתי מעצמות אויבות, נהיה אומה אחת."

אך מעולם לא תקום ממשלה כזאת. כי מלחמה היא צורך חיינו. אל תאמרו: "קטוולאחיים משוגע. מי אינו יודע כי שונאי מלחמה אנחנו?"

ואני אומר לכם כי אתם זקוקים למלחמה, כשם שהנכם זקוקים לאוכל. עד אשר תבינו זאת, לא תהיה לכם תקווה. דעו לכם: אי אפשר לחסל מלחמות, אפשר אולם לשלוט על מלחמה. וזה החוק שאני גותל לכם — למען תוכלו לשלוט על המלחמה. אם תחזרו את דברי אל לבכם, אם תחוקקו את חוק המלחמה ההגיונית — חייכם.

ה טבע דורש כי יהיו לנו אויבים. בלעדיהם, לא נהיה מאושרים. כי כשם שחיה מחדדת את שיניה על עצמות אבנים, כן חייבים אנו לחדד את כוחנו, את מחשבותינו ואת יכולתנו על אדם שנוא עלינו.

אם אין לנו אויבים — אנו ממצאים אותם.

בלבנו, יודעים אנו כי בני העם היריב אינם אוכלי-אדם. אך אנו ממשיכים להאמין בתעמולה זו, כי אנו רוצים ליצור לפנינו דמות אויבת.

ימי מלחמה הם ימים של הרגשה טובה. אין לך דבר נעים כשכרון ההקרה-העצמית, העבודה הקשה וגלי ההתלהבות הבאים עם פרוץ מלחמה. אמנם, בעקבות השמחות באים היסורים. אך משקל התענוגות עולה כנראה על משקל האבל, שהרי אם לא כן, קשה להסביר מדוע איננו מהססים להכריז על מלחמות חדשות.

חוק המלחמה ההגיונית שומר על שמחות אלה ומבטל את רוב היסורים.

כי כל מלחמה, הגיונית או לא, חייבת לכלול כמה תופעות אשר בלעדיהן לא תגרום כל סיפוק. ראשית, חייבת להיות התמודדות. עמים חייבים להתאמץ עד קצה גבול יכולתם כדי לייצר אמצעי הרס. שנית: חייבים אנשים רבים ליהרג. ולבסוף, חייב צד אחד להכתיב את רצונו על הצד שכנגד.

חוק המלחמה ההגיונית שומר על כל אלה — והוא מבטל את סכנת הסיליקון.

מלחמה היא התמודדות בין שני צדדים. הצד העושה את המאמץ הגדול יותר, מנצח. האפשרות היחידה למדוד את מאמצי שני הצדדים הינה כיום עלידי המטרת כוחות ההרס של צד אחד על השני. בתנאים רגילים, למשל, אפשר להרוג אדם כמעט חנים. במלחמה, מכובדים על הריגת איש אחד סכום השווה למחיר בניית שיכונים ל-10 אלפי בני אדם.

אולם אילו היה שופט נבון וכל-רואה, שהיה מודד את מאמצי שני הצדדים, הוא יכול היה לנבא את התוצאות מראש. הוא יכול היה לקבוע מי מהצדדים חזק יותר, מבלי שיהיה צורך לשם כך להטיל את הפצצות ולירות את הפגזים.

עכשיו, עם גילוי הסיליקון, מסוכן להשתמש בצורה המקובלת של הכרעה. גרוע מזה: הדבר הפך חסר חכלית. כי שני הצדדים יכולים לייצר כמות בלתי-מוגבלת של הרס, כמעט ללא הוצאות. וחילופי האלימות ישימו קץ לעולם — מבלי שיקבעו מי משני הצדדים חזק יותר וראוי לנצחון.

את אשר אני מציע לכם כעת היא הדרך למדוד את מאמצי המלחמה מבלי להפעילם.

כצעד ראשון יש להקים גוף של אנשי בינה, במספר שווה מלאמדינה ולאמקום. הם יחולו להיות אזרחים של מדינתם ויחיו במושבה מיוחדת על פני הקרקע. גוף זה ייקרא מיכללת השופטים ומטרתו תהיה לאפי שר גיהול מלחמה הגיונית.

לפי חוק זה לא תופעל עוד פצצה ולא יורה פגז בקרב, בכל רחבי עולמנו. אמנם, מדינות ימשיכו להכריז ולנהל מלחמות. נשק ותחמושת ייוצרו בי-מלוא הקצב. אנשים רבים ייהרגו. הצד בעל המאמץ הגדול יותר ינצח, והמנוצח יטעם את מר התבוסה. אך ההתמודדות לא תיעשה עלידי הפעלת כוחות ההרס, כי שיטה זו מיושנת ובחובה צפון אבדן הי-עולם. תוצאות ההתמודדות ייקבעו עלידי מיכללת השופטים. חבריה יבקרו, ימדדו וישוו את מאמצי הי-מלחמה של שני הצדדים, ולפי בדיקתם יקבעו מי ינצח.

ומה יקרה אם אחד הצדדים לא יסכים עם פסק הדין השופטים?

הוא יכול רק להכנע או לנסות את מזלו במלחמה של ממש. מתוך פסק הדין, יהיה ברור לו כי אין לו סיכויים לנצח, ואילו שימוש בסיליקון ישים קץ לשני הצדדים גם יחד.

תחת חוק המלחמה ההגיונית, יתהו הבדלי דעות בין הארצות אשר אי אפשר ליישבם במלים בלבד. שתי הארצות ינהגו כפי שעשו מאז ומתמיד: בשקט יצברו צרכי מלחמה ויאמנו את אנשיהן. וכשצד אחד יאמין כי יוכל לנצח את יריבו, יכריז על מלחמה. השופטים יכנסו מיד לפעולה ויגשו לקביעת פסק הדין.

